

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata per metus:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Apkeitimui kainą klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
"KELEIVIS"
355 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gogalis & Co.

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

Advertising Rates on Application

"KELEIVIS"
355 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 36 Keleivio Telefonai: SO. BOSTON, RUGSEJO-SEPT. 7 D., 1927 M. Keleivio Telefonai: Metai XXII
So. Boston 3071 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. So. Boston 3071

Jonas Romanas Nušovė Pulkininką Brundzą.

TRAGEDIJA ĮVYKO PALANGOS MAUDYKLĖSE.

South Boston "Lašinių Bendrovės" pirmininkas sugavo Smetonos leitenantą prie savo pačios.

Lietuvos ponijoj naujas skandalas. Klaipėdos maudyklėse Jonas Romanas nušovė Smetonos leitenantą Brundzą, kurį jis nutvėręs prie savo pačios.

Apie tai praneša Rygos latvių laikraštis "Jaun. Zinias", kuris turi idėjęs nušauti jo karininką, o taipgi nušovusiojo jį Romano ir jo pačios fotografijas. Šią laikraštį gavo iš Rygos "Sandaros" redakcija.

Palangos įvyki patvirtina ir "Lietuvos Zinios", kurios ką tik atėjo iš Kauno. Jos sako:

Vakar, sekmadienį, įvyko Palangoje nepaprasta šeimynos drama, vienintelė gal but pastarųjų metų mūsų gyvenime, kurios dalyviai buvo ponų Romanų šeimyna ir plačiai žinomas karo gydytojas dr. Brundža.

Ketvirtą valandą po pietų, p. Vailokaicių vilijoje "Anapilyje" buvo susirinkusi mūsų vietos draugija pažaisiti tenisu; susirinkusių tarpe buvo ir d-ras Brundža.

Tuo pat laiku teniso aikštėn, kuri sueina sienomis su Romanų gretima vila, atėjo ir p. Romanas. Tarp Romano ir d-ro Brundzos įvyko aštresnio pobūdžio dialogas, kuris, iš pirmo žvilgsnio galima buvo spresti, nieku geru negalėjo pasibaigti. Visuomet temperamentingas p. Romanas kaip tik tuo metu buvo didžiausiai susijaudinęs, nekantrus ir įtužęs. Dvikova žodžiais perėjo į dvikovą šaukiamais ginklais. Pasirodė revolveriai. Susisaudyta. Šovė d-ras Brundža, bet nepataikė į Romaną. Romanas tuo tarpu atkakliai prisitartinio prie savo priešininko ir šovė ant vietos jį nudėdamas. Susirinkusių, daugumoj ponų, tarpe įvyko nepaprastai panika.

Ponia Romanienė jau kiek pirmiau buvo apleidusi Palangą. Kur ji šiuo metu yra, tikrai nėra žinios.

Kiek mums teko sužinoti, tarp nušautojo d-ro Brundzos ir ponios Romanienės įvyko kaip ir tylus susitarimas nustatyti savo gyvenimą kartu. Buvo net prieita konkrečių žingsnių Romanų šeimai išsiskirti, tuo tikslu ir jų vienintėlis sunus kaip tik buvo besiučiamas Amerikon gimines.

Visi, matę pastaruoju metu p. Romaną, negalėjo nepastebėti jo nuolatinio susikaupimo bei susijaudinimo, kurs sakytė sakė apie vyktanciją vidaus kovą, kuri ir pasibaigė tragišku finalu.

Romanas yra suimtas ir gabenamas Kaunan.

Tai tiek praneša "Lietuvos Zinios". Prie šito reikia pridurti, kad abudu Romanai yra amerikiečiai. Jo tikroji pavardė yra Rama-

naukas. Jis yra kilęs iš Montellos. Lankė Bostono jezuitų kolegiją, karo metu šnipinėjo, skundė valdžiai pažangiuosius lietuvių laikraščius, rašinėjo judošiškų donosus prieš "Keleivio" redaktorių ir tuo pačiu laiku sekretoriaus švento Juozapo Sąjungai. Paskui sutvėrė "Darbininko" ofisę kokią ten bendrovę ir pradėjo siuntinėti į Lietuvą lašinius, nuo ko jo bendrovė gavo "lašinių bendrovės" vardą. Jo žmona paėina iš Lawrence, Mass. Jos pavardė iš namų buvo Užkuriūtė. Kaip jis, taip ir ji buvo ščiri katalikai ir katalikų bažnyčia surišo juodu "neatmezgamu mazgu" į porą. Negro betgi būta meistro, kad mazgas taip greitai pradėjo irti.

LENKIJOS POTVINIUOSE PRIGERĖ 180 ŽMONIŲ.

Telegramos iš Varšuvos sako, kad potvinis pietų Lenkijoje apėmė jau 150 keturkampių mylių plotą. Pradedant nuo Przemyslio ir Sambaro, jis siekia iki Rumunijos sienos. Garsioji Przemyslio tvirtovė ir miestai su 47,000 gyventojų dabar stovi apsemtas vandeniu. Žibalo laukai apie Dobrobyczą ir Boryslavą taip pat užlieti ir sumaikinti. Miestelis Kutų visiškai išneštas vandens. Apie 10,000 žmonių randasi be pastogės ir 180 suskaijyta jau prigerusių. Lietus vis dar lyja ir potviniui galo nematyti. Daugelyje vietų pagalba galima tikrai orlaiviais žmonėms pristatyti.

FAŠISTŲ ARESTAI ČEKOSLOVAKIJOJ.

Šiomis dienomis Pragos mieste buvo padaryta čekų fašistų partijos buklė krata ir po tos kratos buvo areštuotas gen. Gaidla, buvusias Čekoslovakijos generalio štabo viršininkas. Del jo suėmimo fašistai įtaisė prieš valdžią demonstraciją ir atėję ties užsienio reikalų ministerio Benešo ofisu pradėjo reikauti. Paskui jie susirinko ties socialistų laikraščio "Česke Slovo" redakcija ir čia pradėjo kelti triukšmą. Laikė šios demonstracijos buvo areštuota da keliolika fašistų, tų tarpe ir jų organo "Narodni Listy" redaktorių.

SLAPTA ANGLŲ-JAPONŲ SUTARTIS.

"The Washington Post" praneša, kad Valstybės Departamentas gavęs iš tikrų šaltinių žinių, kad Anglija ir Japonija padariusios slapta sutartį neleisti Amerikai paimti viršaus ant jurių. Šita sutartis bus pasirašyta tuojau po to, kaip Zenevoj parei "laivynų nuginiklavimo" konferencija, kurią amerikiečiai buvo sumanę.

MOTINA UŽMUŠĖ SUNĮ.

Los Angeles, Cal. — Pereitą savaitę tula Margaret McCusker, 35 metų moteris, nušovė čia 8 metų savo vaiką ir paskui pati nusižudė. Ji gyveno atsiskyrus nuo vyro.

MIRE SAUSUJŲ LYDERIS

Battle Creek, Mich. — Ši pamedėl čia mirė Wayne B. Wheeler, vyriausis Anti-Saliunų Sąjungos lyderis. Buvo didelis fanatikas ir užsispyręs nevykusio prohibicijos įstatymo gynėjas. Jis sirgo inkstų liga ir jau keliatą metų gydėsi. Dabar mirė po operacijos. Keletas sąvaidų atgal mirė nuo apdegimo žmona ir uošvis; jiedu apdegė kerosino pečiui eksploatavus.

ŠOVĖ AMERIKOS KONSULATO SEKRETORIŲ.

Iš Berlyno pranešama, kad Dresdeno mieste, Vokietijoje, pereitą nedėdienį buvo persautas Amerikos konsulato sekretorius Steger. Jis ėjo su savo žmona per parką, kaip staiga nežinia kas iš užpakalio jį šovė ir sunkiai sužeidė. Policija užpuolė ją, bet jis pasislėpė. Manoma, kad bus Sacco ir Vanzetti simpatizatorių darbas.

ELEKTROS VIELA UŽMUŠĖ 6 DARBININKUS.

Timblin, Pa. — Pereitą savaitę čia tapo užmušti prie darbo šeši elektros darbininkai. Jie tiesė elektros vielą ir prisiglaudė prie "gyvos" vielos, kuria ėjo 33,000 voltų elektros.

GAZINIO MANTELIO ISRADEJAS PRIGERĖ.

Morristown, N. J. — Už penkių mylių nuo savo namų ši pamedėl buvo atrastas upelyje prigeręs Charles M. Lungren, žinomas šviesos inžinierius, kuris yra išradęs mantelį gazo lempoms. Jis buvo jau 77 metų amžiaus senukas ir prapuolė iš namų 14 rugpiučio. Jo lavonas buvo jau pradėjęs skirstytis. Manoma, kad jis įpuolė vandenin del silpnos savo širdies.

BE BILieto LIETUVŲ NEVALIA GRYBAUTI.

Miškų departamentas išleido aplinkraštį miškų urėdams, kuriame nustatoma taisyklės uogauti, grybauti ir riešutauti. Kurie norės uogauti, grybauti ir riešutauti, turės įsigyti tam tikrą bilietą.

ZEMĖS DREBĖJIMAS TURKESTANE.

Zinios iš Maskvos sako, kad paskutinis žemės drebėjimas Turkestane sunaikino 100 namų Namangano apskrityje. Be to da 15 žmonių buvo užmušta ir 25 sužeista.

SOKIAI SU BOMBOMIS.

Juan-les-Pins miestelyje, Francuzijoje, buvo anadien suruošti atviram ore sokiai. Nežinia, kokie piktadariai įmetė šokių tarpan keliatą bombų, kurių viena sprogo ir vieną šokių užmušė, o šešis sužeidė.

PASILINKSMINIMAS DINAMITU.

Doylestown, Pa. — Policija čia suėmė du vyrų, kurie atsisdė į forda aplėkė visą aplinkinę, sustodami kiekvienam kaimelyje, sprogindami dinamitą ir šaudydami iš revolverių. Nuo dinamito keliose vietose išsibėrė jo langų stiklai ir išgąsdinta daug žmonių.

Lenkų Policmano "Ultimatumas" Smetonos Valdžiai.

REIKALAUJA PALIUOSUOTI 3 VILNIAUS KARININKUS.

Jei Kaunas reikalavimo neįpildys, tai galėsį but "visokių pasekmių."

New Yorko "Evening Post" korespondentas praneša iš Kauno, kad Vilniaus prefektas, kitaip sakant, vyriausis policmanas, atvykęs su keturiais lenkų generolais ir įteikęs Kaunui reikalavimą, kad tuojau būtų paliuosuoti du lenkų karininkai, kuriuos lietuviai turi suėmę kaip šnipus. Šitas "ultimatumas" buvęs įteiktas Lietuvos generaliam štabui, ir jei-gu jis nebusias paskirtu laikui išpildytas, tai galėsį kilti "visokių pasekmių." Kokios tos pasekmės gali but, tai Kaunas negalįs suprasti. Paprastai, kuomet viena valstybė atsisako kitos valstybės reikalavimą išpildyti, tai pasekmėje nutraukiami diplomatiniai santikiai. Bet šitam atsitikime tokių pasekmių negali buti, nes jokių diplomatinių santikių tarp Lietuvos ir Lenkijos nėra ir Lietuvos skaito save esant "karo stovyje" su Lenkija. Taigi vienatinės "pasekmės", kokios gali šitą "ultimatumą" sekti, gali but tiktai aktualus

SMETONININKAI GRE TINASI PRIE KLERIKALŲ.

Smetonininkai deda didžiausias pastangas, kad sutaukųs su krikdemais. Tuo tikslu yra vedamos derybos. Tautininkai žada net numarinti buvusio klerikalų ministerio Petrulio bylą, kurią jam buvo išskėlus demokratinė valdžia del išvogimo valstybės pinigų. Numerindami šitą skandalingą bylą, tautininkai labai pasitarnautų klerikalų partijai, kuri atsiitinkindama gal parems Smetonos kryptantį vežimą.

Smetonos kompanija pradėjo pataikauti krikdemams delto, kad suprato, jog vienais dvarininkais atsiremus neišsilaikys, nes dvarininkų nedaug. Kas kita kunigų partija: su ja eina visos daktatos ir zakristijonai. O sutarti su prabaščiais nėra jau taip sunku, nes jie irgi pritaria diktaturai. Tik bėda tame, kad prabaščiai nori patį buti prezidento ir ministerių vietose. O tų vietų nėra tiek daug, kad visi galėtų pasidalyti. Delto ir eina derybos. Kaip jie tenai susitars, pamatysim vėliau. Dabar tik tiek aišku, kad Smetonos kompanijos padėtis labai sunki. Sunki delto, kad tautininkų yra tik saujalė, ir jie neturi jokio pritarimo visuomenėje. Taigi neišrodo, kad jie ilgai galėtų laikytis.

Jieškodami sau paramos, tautininkai ir su lenkais veda derybas. Varšuvos laikraštis "Kurjer Poranny" praneša, kad Druskininkuose įvyksias Pilsudskio susitikimas su

karas. Ar drįs Vilniaus policmanas Kauno Smetonai karą kelti, reikia abejoti.

Kita telegrama, gauta to paties laikraščio iš Berlyno, sako, kad tenai diplomatai nemato šitame lenkų-lietuvių incidente jokios svarbos. "Aš neturiu jokių žinių apie kokį nors diplomatinį Vilniaus prefekto žygį." — pasakęs lenkų atstovas Berlyne, "bet galimas daiktas, kad tai yra vienas tų lermų, kuriuos Kaunas visuomet kelia, kada tik Tautų Lyga ruošiasi susirinkti."

ATSIDARĖ TAUTŲ LYGOS POSĖDIS.

Vokiečiai reikalauja ginkluotų jėgų sumažinimo.

Zenevoje, Šveicarijoje, ši pamedėl atsidarė Tautų Lygos posėdis, kur vokiečiai žada reikalauti jeigu jau ne visiško valstybių nusiginklavimo, tai nors žymaus ginkluotų jėgų sumažinimo. Vokiečių užsienio reikalų ministeris Strežemanas pasakė: "Neužmirškite, kad Vokietija turi vos tik 100,000 vyrų kariumenę, turi tiktai prekėms gabenti orlaivius ir neturi orlaiviams šaudyti kanulių, kuomet Francuzija turi milžinišką armiją, galiną karo laivyną ir daugybę bomboms mētyt orlaivių. Negana to, mūsų rytų pasienį Lenkija turi pastovia 300,000 kareivių armiją ir 1,500,000 atsargos kareivių. Taigi mes reikalaujame, kad tos ginkluotos spēkos būtų sumažintos."

Lietuvos Žvalgybos Štabas Atvyko Rygon.

FRANCUZAI ATAKUOJA SOVIETŲ ATSTOVĄ.

Francuzų spauda pakėlė didžiausį vajų prieš Sovietų atstovą Rakovskį Paryžiuje ir reikalauja, kad jis arba rezignuotų, arba kad Maskva jį atšauktų. Jie baisiai pasipiktinę, kad Rakovskis pasirašęs Rusijos komunistų partijos Centro atsisaukimą, kur kitų valstybių darbininkai raginami sukilti ir nuversti buržuazines savo valdžias, o kareiviams pataria ne klausyti savo viršininkų ir sukiliusių darbininkų nešaudyt. Rakovskis pereitą nedėdienį išleido savo paaiškinimą, kame jisai sako, kad pasirašydamas aną Rusijos komunistų atsisaukimą jisai nenusidėjęs francuzams, nes atsisaukimas nesąs taikomas į Francuziją, o tik į tas valstybes, kurios norėtų pakelti karą prieš sovietų Rusiją. Gi Francuzija norinti gyventi su Rusija taikoje, ko taip pat trokštanti ir Rusija. Rusų komunistų partija negalinti eiti prieš savo valdžios politiką, o kadangi Sovietų valdžios politika esanti francuzams drauginga, todėl visiems turi but aišku, kad ir komunistų partija negalėjusi savo atsisaukimo taikyt prieš Francuziją.

NORI SUGAUTI "LIAUDIES BALSA."

Tas laikraštukas gabenamas slapta iš Rygos į Lietuvą, įvarė Smetonos načalstvai didelės baimės.

Lietuvos Žvalgybos viršininkas Budrys, kurio tikra pavardė yra Polovinskas, šiomis dienomis atvažiavo su savo agentais Rygon. Jie nori sugauti "Liaudies Balsą" leidėjų ir sužinoti, kokiais keliais tas laikraštis yra gabenamas į Lietuvą. Sakoma, kad nuo to laiko, kaip "Liaudies Balsas" pradėjo Lietuvijoje platintis, tai "tautos vadas" Smetona ir visa jo načalstva negali naktimis ramiai užmigti.

Ponas Budrys apsigyveno su savo agentais "Romoje," puikiausiame Rygos viešbutyje. Jisai landžioja visur ir uostinėja, kaip tas baises "Liaudies Balsas" patenka iš Rygos į šventą Lietuvą. Tais reikalais Budrys lankėsi pas konsulą Gylį ir turėjo su juo ilgą konferenciją. Jis buvo taipgi nuvykęs į latvių slaptą policiją ir landžiojo ton spauštūvėn, kur "Liaudies Balsas" spausdinamas.

Dabar Rygoje sėdi du žvalgybininkai ir seka kiekvieną žingsnį. Visa tai juk išlaidos, žmonių pinigai leidžiama, kad tik kaip nors išsilaikys valdžioje.

Lietuvoje smurtininkai pasirijo dėti visas pastangas, kad "Liaudies Balso" leidimas ir jo Lietuvos pateikimas būtų sustabdytas. Bendrai, padėtis Kaune tiek jau karšta, kad generalinis štabas tik laukia, kada bus sukilimas ir kaip jis likviduoti.

"Tėvynės gelbėtojai" jau pilnai užvaldė generalinį štabą. Jo viršininku yra lenkas, budelis Plechavičius; ten sėdi taipgi ir lenkas Skrupskis, ir šnipas Glovackis, ir kiti. Visas generalinio štabo darbas, tai galvosukis, kaip nuo visuomenės ir kareivių sukilimo apsisaugoti. Šitą sukilimą, jų manymu, ruošia "Liaudies Balsas."

SKRENDA APLINK PASAULĮ.

Amerikiečių lakunai Edward F. Schlee ir William S. Brock dabar skrenda orlaiviu aplink visą žemės kamuolį. Jie pradėjo savo kelionę anoj subatoj iš Kanados ir laimingai pasiekė Angliją. Iš tenai jie nuskrido jau Vokietijon ir leidžiasi toliau į rytus. Jų kelionė apskaitoma į 22,067 mylias, kurias jie tikisi perskirsti į 240 valandų.

PRAGARO MAŠINA SPROGO TEISME.

Ankstį šio pamedėlio rytą Brooklyno Supreme Courto bildinge sprogo pragaro mašina. Žmonių niekas nenukentėjo, bet namas buvo pušėtinai apdraskytas ir visa aplinkinė sudrebėjo. Policija suėmė du meksikiečių ir sakė, kad jie tą bombą tenai padėjo.

FOSTERIS RAGINA KOMUNISTUS IMTI UNIJAS.

Kalbėdamas pereitą nedėdienį komunistų suvažiavime New Yorke, jų lyderis Fosteris ragino organizuoti svarbiausių šalies pramonų darbininkus į komunistų unijas. Tuo tikslu jisai sule komunistų agitatoriams kreipti daugiausia dėmesio į geležkelių, metalo ir kasyklų darbininkus. Dabar jisai mato ypatingai gerą progą komunistų agitacijai, nes maineriai streikuoja, geležkeliečiai taip pat nepatenkinti savo unijoms, nes jie jau keletą kartų reikalavo daugiau algos ir vis nieko negavo. Fosteris džiaugiasi savo kalboje, kad komunistams pasisekė jau užkariauti rubsiuvių unijas. Reikia pasakyti, kad rubsiuvių darbdaviai irgi džiaugiasi, nes nuo to laiko, kaip komunistai pakėlė unijose kovą už vadovybės, kriaucių unijos vietomis visai pakriko, o vietomis jos tapo tiek demoralizuotos, kad darbdaviai galėjo numušti rubsiuviams algas ir pailginti darbo valandas.

PO PRIEVARTA TURI "SVEIKINTI" SMETONĄ.

"Keleiviu" pranešama, kad šiomis dienomis Radviškį lankėsi Antanas Smetonas, kuris vadina save "tautos vadu." Iš kalno buvo užsakytas suruožti jam pasitikimas. Vietos administracija įsakė geležkelio dirbtuvių darbininkams butinai dalyvauti Smetonos susitikime, švariai apsirengti, ir nesigailėti gerklės reikiant: "Valio, tautos vadas!"

Darbininkams buvo pagrūmata, kad tie, kurie atsisakys dalyvauti "tautos vado" pasitikimo iškilmėse, bus išmesti iš darbo.

Tai ve, kokių būdu fabrikuojamas "žmonių pritarimas" Smetonai!

TRIS LENKŲ ŠNIPAI LIETUVŲJ NUTEISTI SUŠAUDYT.

Dviem jų Smetona gyvastį dovanojo, o trečias sušaudytas.

Rugpiučio 12 d. Kaune karo teismas nagrinėjo kelių asmenų bylą, kaltinamų šnipinėjimu Lenkijos naudai. Trys iš jų nuteisti mirti. Dviem Smetona mirties bausmę pakeitė po 20 metų sunkių darbų bausmė. Vienas rugpiučio 15 d. sušaudytas.

CHICAGOJ UZSIDARĖ 350 TEATRŲ.

Del dviejų žmonių Chicagoje užsidarė 350 judomų paveikslų teatrų ir 25,000 žmonių neteko darbo. Ginchas eina tarp unijos ir teatrų savininkų. Savininkai prašilino nuo darbo du unijistų darbininkų mašinų operavimu. Operuotojų unija prieš tai užprotestavo ir sustabdė kitus darbininkus nuo darbo. Teatrų savininkai norėtų uniją sulaužyti, bet jie neturi pakankamai operuotojų.

APŽVALGA

KAIP SOCIALDEMOKRATAI IŠGELBĖJO VOKIETIJĄ.

Šiomis dienomis Vokietijoje buvo apvaikščiama Konstitucijos šventė. Kultūrinis Dr. Becker, darydamas Vokietijos respublikos istorijos apžvalgą, pabrėžė, kad jeigu Vokietija šiandien yra laisva respublika, tai reikia padėkoti socialdemokratams. Nes tik socialdemokratų išmintis ir prakilnumas išgelbėjo Vokietiją nuo anarchijos ir pastatė ją demokratijos pamatais.

Ministerio Beckerio kalbą „Naujienos“ paduoda taip:

„Sunku sau įsivaizduoti, kas būtų pasidarę su Vokietija, jeigu mes nebūtume susitarę bendrai pripažinti konstitucijos pagrindą. Kai buvusiojo prieš tai valstybės autoriteto pamatai staigiai sugriuvo ir legalė vadovybė išnyko, tebuvo palikę tik du keliu naujai teisėtai tvarkai sutverti: Pastatyti visus po diktatoriaus, grupės, mažumos valia — arba iškelti aukštą daugumos valią. Musų tautos jausmas priešinosi tam, kad būtų lenkiamasi mažumos valiai, ir viešpatuojančioji socialinė mažuma, turėjusi visą galią savo rankose, buvo taip išmintinga ir prakilni — už ką jai priklausė didžiausias kreditas, — kad savo galingą, beveik neįveikiamą poziciją paaukojo demokratinei idėjai. Lyg akmuo nusirito nuo širdies visiems nesocialistiniams tautos sluoksniams, kuomet buvo nutarta šaukti steigiamąjį tautos susirinkimą. Demokratinė idėja tuomet išgelbėjo Vokietiją, ir daugelis tų, kurie nuolat žodžiu kovojo prieš demokratiją, gana greit eme praktikoje naudotis demokratiniėmis įstaigomis. Tiesa pasakius, naują susitvarkymą pasiekė ne tik faktiniai, bet ir teisiskai, nebuvo kitokio keli, kaip tik demokratijos su jos daugumos principo pripažinimu, su jos disciplina ir kritika, kuri veikė ir tuomet, kai daugumos žmonių norai ir tikslai yra priešingi faktiniams valdovams.

„Idejinis nusistatymas šios partijos, įsigijusios galią per revoliuciją, gal but yra vienintelis visose istorijose. Štai ar taip, tik jos dėka mes galėjome sukurti negincijamą teisę pagrindu krašto konstituciją.“

Tai tokį nuopelną socialdemokratams pripažįsta žmogus, kuris pats nėra joks socialistas.

APIE KIPRĄ PETRAUSKĄ.

Amerikos lietuviams labai gerai yra žinomas Mikas Petrauskas. Kipras Petrauskas yra Miko brolis. Jis yra pripažintas kaip geriausias dainininkas netik visoj Lietuvoje, bet ir Europoje, jei neskaityti Šaliapino.

„Tėvynėje“ randam apie Kiprą Petrauską šitokių žinių:

„Dar nedideliu berniuku tebedamas Kipras Petrauskas pasižymėjo dideliais muzikalumo ir vaidinimo gabumais. Šiems Kipro gabumams daug padėjo vystyti vyresnysis jo brolis Mikas.

„Kipras, dar jaunas budamas, pramoko iš brolio Miko vargonininkauti ir turėdamas vos 14 ar 15 metų jau savarankiškai vargoninkavo. Taigi anksti muzikos mene pradėjo darbuotis. Tautiško atgimimo laikais jis jau pradeda dažniau dalyvauti scenoje. Pirmas viešas pasirodymas, kurį dar pats Kipras atsimena, buvęs Gervaičiuose — ten tuomet vargonininkavo jo brolis Mikas.

„Kipras Petrauskas iš Dzūk-

jos tyla, ramaus kampelio pateko į didžiulį Petrapilį. Vienas, jaunas, nepritęs vaikinas. Tiesa, dirbti jis norėjo. Darbui jėgų ir pasiryžimo buvo kiek tik reikia. Bet to dar maža. Ties, kur suvažiuoja iš visų plačiosios Rusijos krasų šimtai vertingiausių — gabiausių jaunuolių, kur eina stiprus varžtas del kiekvienos žymesnės vietos, ten nepakanka darbo ir atsidėjimo. Reikėjo jaunučiui dainininkui prasimusti pro senų aktorių ir biurokratų — administratorių nepasitikejimo ir paniekos užtvaras, reikėjo išsikirti iš turinčių pažinčių ir paramos rusų jaunuolių šeimos, kuri spietės aplink didžiausius imperatoriškų teatrų.

„Įvykiai ėjo mazdaug taip. Kipras Petrauskas lanko Petrapilio konservatoriją, į kurią, kaip jau žinoma, pateko Vilniečių lietuvių padedamas. Konservatorijoje gana dažnai buvo statomi mokinių spektakliai. Į tuos spektaklius turėjo paprastai lankytis tuometinis Rusijos didžiųjų scenų tvarkytojas imperatoriškųjų teatrų direktorius Teliakovskis. Šis asmuo pasižymėjo tuo, kad moko greit ir neklaidingai įspėti, ko vertas kiekvienas jaunuolis (žinoma, meno dalykuose). Jam direktoriaujant imperatoriškieji teatrai atgijo, nes jis daug naujų žymių jėgų suteikė (tai ypač buvo žymu jo darbo pradžioje). Štai viename tokiam konservatorijos mokinių spektakly Teliakovskis išgirsta Kiprą Petrauską dainuojant ir tuojuos išskiria jį iš kitų tarpo. Ir netrukus Kipras Petrauskas sulaukė jam visai netikėto siurprizo: gavo oficialią kvietimą debiutuoti Marijos teatre.“

Ir 1911 metų kovo 3 d. Kipras su garsioju Šaliapinu jau dainavo operoje „Romė ir Juliet.“

KOMP. ŠIMKUS ATVYKO

„Tėvynė“ praneša, kad šiomis dienomis New Yorko atvyko iš Lietuvos kompozitorius St. Šimkus. Iš New Yorko jis tuojuos išvyko Chicago, kur su „Birutės“ Choro pagalba tikisi surengti keliatą koncertų.

Amerikoje p. Šimkus žadasi būti apie pusmetį; pasukū vėl grįžti Lietuvon.

IS INKVIZICIJOS LAIKŲ.

Berlyno laikraštis „Sonntagsche Fama“ 1687 metais išspausdino šitokią žinią iš Romos:

„Rugpjūčio 6 d. Doktoras Mikolas Molines iš Aragonijos praeitą trečiadienį buvo atvestas į Minervos bažnyčią... dalyvaujant 23 kardinolams, čia išsižadėjo 68 punktų, stengėsi pats kažką sakyti, bet nebuvo leista. Sprendimą skaitant dievobaimingieji saukė: „Sąjūgi!“ Šituo sprendimui Molines įsakytą amžinai kalėti, 2 sykių dienų kalbėti ražančiu, 1 „tikiu“, 3 dienas pasnykauti, 4 sykius per metus pasisakyti nuodemes. Žmonių spūstis buvo didelė, nors duris uždarė, bet kelis nuspaudė. Kitą dieną dar 2 atsižadėjo savo įsitikinimų, vienas gavo amžiną kalėjimą, kitas 10 metų... Pasakojas, kad vienam šv. Inkvizicijos kamisorui Molines taręs: „tėve mano, paskutiniam teisme pamatysim, kas klydo.“

HOOVERIS NUMATOMAS REPUBLIKONŲ KANDIDATU.

Republikonų tarpe kalbama, kad ateinančioji jų konvencijoje Hooveris bus nominuotas kandidatu į Amerikos prezidentus ateinančiais rinkimais.

Ką Pasaulis Mano Apie Sacco-Vanzetti Nužudymą

Sacco ir Vanzetti jau nužudyti, bet jų byla da nepasibaigė. Pasaulio teismas — viešoji pasaulio opinija — la vis dar nagrinėja, tik jau iš kitos pusės. Kalbama ne apie tai, kaip pasmerktuosius išgelbėti — nes jų jau nebera. — bet svarstoma klausimas, kas reikėtų daryti, kad ateityje tokie dalykai neatsikartotų. Tie, kurie tiki Sacco ir Vanzetti buvus nekaltais, smerkia reakcinių teismų nežmoniskumą ir reikalauja panaikinti mirties bausmę, kad ateityje negalima būtų nekaltus žmones žudyti. Tuo tarpu reakcininkai, patriotai ir kitokie džingos, kurie radikalų ir kitatausių nekenčia arčiau kaip velnias savo motinos, — tie džiaugiasi, kad „įstatymai ir tvarka“ paėmė viršų ant anarchijos ir du anarhistai tapo nužudyti valdžios rankomis. Reakcininkai nepatenkinti tik tuo, kad Sacco ir Vanzetti advokatams buvo leista taip ilgai tuodu anarhistu ginti. Juodu reikėjo pasodinti elektros kečėn tuojuos, kaip tik teismas pasmerkė juodu miriot. Todėl šitokio nusistatymo žmonės dabar reikalauja „pataisyti“ įstatymus taip, kad ateityje panašios bylos negalėtų taip ilgai tęstis.

Už ką Sacco ir Vanzetti mirė?

Oficialiai, Sacco ir Vanzetti buvo nužudyti už apilėšimą ir nužudymą dviejų žmonių. Neoficialiai — už tai, kad jie du buvo ateiviai ir anarhistai. Taip sako viso pasaulio darbininkai ir daugybė inteligentų. Prie to prisipažįsta net ir patys reakcininkai. Štai, Bostono „Evening Transcript“, kuris tiktai „mėlynkraujus“ jankes skaito tikrais žmonėmis, negali suvaldyti savo džiaugsmo del tų dviejų italų nužudymo, ir sako:

„Po to, kai Jo Ekselencija Gubernatorius ir jo patariamoji komisija atsisakė pakeisti teismo nusprendį, kitokia išvada (negu mirtis) būtų tiktai nusileidimas anarchijos ir betvarkės jėgų spaudimui ir niekškos pripažinimas, kad žmonės mūsų valstijoj buvo teisiamu vaduojantis isterija, kas yra niekas daugiau kaip lyntas.“

Kaip matote, ar Sacco ir Vanzetti buvo kalti žmogžudystėje, ar ne, tai patriotiški „Evening Transcript“ redaktoriai visai nekalba. Svarbiausia priežastis, del kurios jie turėjo būti nužudyti, tai ta, kad nepasidavus „anarchijos ir betvarkės jėgų spaudimui“, ir kad nepardžiūję pasauliui, jog teismas buvo vienpusiškas.

Ir spaudydamos neapykantos putomis šitas reakcijos organas tesia toliaus:

„Šita byla buvo paversta vežimu šlykščiausiai propagandai, kokia tik buvo kada užliejusi valstybę. Radikalai iš visų pasaulio kampų pamatė čia geriausią progą savo taip vadinamam idėjai kelti. Ir keistas dalykas, kad daugelis gerai manančių piliečių, ar iš baimės ar del ko kita, pradėjo tiems svetimišaliams agitatoriams pritarti. Ir pradėjo duoti mums visokių patarimų. Iš vienos pusės čia buvo jų klystanti užuojauta, o iš kitos — baimė. Massachusetts negalėjo priimti nei vienos, nei kitos.

„Yra da vienas dalykas, ko Massachusetts negalėjo daryti ir nedarė. Šitos bylos vedime ji negalėjo kreipti mažiausio dėmesio į Europos protestus ar sentimentus, kuriuos reikė tolimų šalių laikraščiai ir visuomenės veikėjai. Jeigu būtų taip padarius, tai ji būtų begėdis.“

Kas paniekino savo šalį, niekšškai pažėmus savo tautos drąsą.

Bet šitaip kalba tiktai kraštutiniausios reakcijos atstovai, kurie vadina save „mėlynosjo kraujo amerikoniais.“ Tai yra neskaitylingas, bet galingas gaivalas. Jo rankose šalies kapitalas ir valdžia.

Visai kitaip į Sacco ir Vanzetti nužudymą žiūri populiarius ir pažangus Amerikos žurnalas „The Nation.“

„The Nation“, kaip ją cituoja 3 rugšėjo „Literary Digest“, sako, kad—

„Massachusetts valstija atėmė dvi gyvybes su tokia pagieža ir brutalumu, kokių Amerikos istorijoj da nėra buvę. Nežiūredami didžiausio viso pasaulio protestų, nežiūredami atsisaukimų iš teisininkų, aukštesniųjų teisėjų ir svetimų valstybių galvų — su pilniausia panieka visos Europos spaudos ir daugelio Amerikos rimtų dienraščių tvirtinimui, kad kaltė tiems žmonėms nebuvo tikrai įrodyta — gubernatoriaus Fuller ir jo taryba nusistatė Sacco ir Vanzetti miriot. Nuo dabar, jeigu žmonės norės aprašyti kokią nedorą teisminę sistemą, tai jie sakys, kad ji yra tokia, kaip Massachusetts valstijoj.“

„Tas aktas, kuris išdildė Sacco ir Vanzetti gyvybę, įrašys jų vardą Amerikos visuomenės istorijon visiems amžiams.“

„Kuo šita byla gali pasibaigti, da niekas nežino. Bet vienas dalykas jau ir dabar aiškus: šita legalė žmogžudystė Massachusetts valstijoj padarys daug bėdies tarptautiniams Amerikos santikiams ir moralei jos pozicijai visam pasaulyje. Massachusetts triumfalai užmušė italų žuvininką ir italų kurpi, bet ji apjuodino Jungtinių Valstijų vardą visuose užsieniuose.“

Šitame pačiame straipsnyje „Nation“ sako, jog Sacco-Vanzetti byla parodė milijonams žmonių, koks bausis daiktas yra mirties bausmė. Tam pritaria ir Camdeno (N. J.) „Morning Post“, kuris sako, kad žmonių žudymas yra didžiausia pamoka prieš mirties bausmę. Jeigu Sacco ir Vanzetti būtų uždarinti kalėjime visam amžiui, tai visuomenei jie jau negalėtų būti pavojingi; o jeigu vėliau paaiškėtų, kad jie du nekalti, teismo klaidą būtų galima atitaisyti ir juos palaiduoti. Dabar jau to padaryti negalima.

Radikalų nužudymas nušiuos ir Lindbergho nuopelnus.

Vienos žinių agentūros (Consolidated Press) korespondentas praneša iš Washingtono, kad net Valstybės Departamento sekretorius Kellogg yra susirupinęs, kad Sacco ir Vanzetti nužudymas gali sutępti Amerikos vardą pasaulio akys. Pasakutiniai laikais pasaulio opinija apie Ameriką buvo pradėjus jau eiti geryn. Dabar ji Washingtono esą bijo masi, kad šitų dviejų italų nužudymas galis iššluoti net ir tą entuziazmą, kurį buvo sukėlė Amerikos lakunai Lindbergh, Chamberlin ir kiti.

Korespondentas sako:

„Sekretorius Kellogg nekreiptų daug dėmesio į darbininkų demonstracijas Europos galvamiuose, bet atsistuos protesto telegramos nuo tokių žmonių, kaip Madame Curie, Fridjof Nanzen, Čekoslovakijos prezidentas Masaryk, profesorius Einstein, Lafayette'o

anukas Marquis Guy de La-

teyre, Louis Louchner, Joseph Caillaux ir Alfred Dreyfus, aidkiai parodo, kad lygiai ankštesnė kaip ir vidurinė Europos klesos šituo klausimu stoji iš vien su darbininkų klesu.

„Taip pat negalima ignoruoti ir to fakto, kad Paryžiaus laikraščiai, taip pažangus, kaip ir atžargareiviški, pašventė daugybę skilčių kovai už Sacco ir Vanzetti.“

New Yorko „Evening Post“ sako:

„Europa ir taip jau mūs nemėgdavo kaip besirdžių pinigų, o dabar turės ir pamato sakyti, kad Dede Samas ištikrų yra kruvina šmėkla, ne tik tai godus, bet ir žmogžudys.“

„The Literary Digest“ pastebi, kad del Sacco ir Vanzetti nužudymo buvo apskelbti ir įvyko generaliai streikai pietų Amerikos respublikose Paragvajuje, Urugvajuje ir Argentinoje; kad didelių demonstracijų buvo Panamoj, Morokoj ir Zėnevoj; kad Londono laikraščiai išreiškė didelį apgailėtavimą, o Berlyne dykila žymiausių teisininkų paskelbė savo pareiškimą, protestuodami prieš vykinimą mirties bausmės, kuri per septynis metus buvo atidėliojama.

Kalbėdamas apie triukšmingas demonstracijas ir užpuolimus ant amerikiečių Kopenhagoj, Stokholme, Amsterdame, Bukareste, Pra-goj, Berlyne, Atėnuose ir kituose Europos miestuose, Chicago „Daily News“ korespondentas iš Paryžiaus sako, kad šitokių demonstracijų prieš amerikiečius ligi šiol da nebuvo.

Kaip visa tai atsitiko?

New Yorko socialistų laikraštis, „The New Leader“, išspausdino anglų rašytojo H. N. Brailfordo parašytą šitos bylos apžvalgą. Jis sako:

„Kad suprasti šitą Amerikos Dreyfuso bylą, reikia pažvelgti atgal į 1920 metus. Tai buvo laikotarpis, kuomet isteriškos baimės pasiutimas buvo apėmęs visą viešpatuojančią Amerikos klasę. Niekur pasauly socializmas nėra taip silpnas, kaip Amerikoj, bet niekur viešpatuojančioji klasė jo taip nesibijo, kaip Amerikoj. Amerika buvo mažiausia prieinama Maskvos propagandai, o betgi kokia šalis Rusų revoliucijos taip neušigandė, kaip Amerika. Ji pradėjo gaudyti visus „raudonuosius“ ir deportuoti juos, lygiai taip kaip žydai kitąsyk buvo gaudomi ir deportuojami iš katalikiškos Ispanijos.

„Kuomet Amerikoje pradedo „radikalų“ medioklė, visos laisvės buvo suspenduotos, tiktai uniformuoti ir nemiformuoti patriotai siautė nepažaboti. Kad tik šituo laiku Massachusetts valstijoj. So. Braintree miestelyje, del vyrai vėžė didelės batų dirbtuvės darbininkų algoms \$15,000 pinigų. Du užpuolikai nušovė juos, pagrobė pinigų, įsėko į automobilį, kuris pagrobęs jiems pinigų tuojuos prie jų privažiavo su trim kitais banditais, ir bema-tant visi penki išnyko. Visa tai buvo atlikta ir kelias sekundes, ir vienas, ką žiūrėtojai galėjo paskui atsiminti, tai penkis neaiškiais tamsiais veidais svetimišalių figūras, kurios pasirodė kaip žaibas ir išnyko kaip žaibas.

„Po trijų savaitių laiko buvo areštuoti Sacco ir Vanzetti — abu da italai. Sacco buvo batų dirbtuvės darbininkas, o Vanzetti — pasiturintis žuvų vertelga. Ir abu du buvo „radikalai.“ Jiedu nebuvo komunistai, kaip daugumos yra manoma, bet anarhistai, kurie, sakoma, lai-

kėsi tolstojinės ir pacifistinės tikybos. Šita kilni ir taiki pasaulėžiūra, žinoma, policijai nesuprantama ir nieko nereikia. Jiedu buvo nenutuokę kapitalo, patriotizmui ir kruvinam karui, o Vanzetti buvo da nuo drafto pasislepęs, ir jiedu bijojo suėmimo, nes tuli jų draugai buvo jau areštuoti kaip „raudonieji.“ Vienas jų, butent Sacco, buvo suimtas ir iškrito iš policijos nuovados nuo didelės aukštos ant akmeninės gatvės, kur jis užsimušė ant vietos. Kokiu gi būdu tai atsitiko? Ar jis išsėko per langą bijodamas kankinimo, ar buvo šniupš išmestas? Buvo spėjama visai. Sacco ir Vanzetti kartu su kitais italais ateiviais ruošė viešą protestą prieš šitą įvykį; tuo būdu jiedu atkreipė ir save policijos dėmesį, ir del to buvo areštuoti. Įsidėmėkit: areštavo juos ne del to užpuolimo South Braintree miestelyje, bet areštavo kaip „radikalus“, kurių viešpatuojančioji klasė tuomet buvo taip nusigandus. Suimti jie pasijuto kėbliai padėty. Prisi-pažinti, kad jie „radikalai“ ir organizavo prieš valdžią protestą, jiems reikė deportavimą. Todel jie pradėjo meluoti policijai. Meluojant jiedu buvo pagauti ir apkaltinti banditizmu.

„Byla įvyko po metų laiko ir kai kurie valdžios liudininkai, matoma policijos išmokyti, prisiėkė, kad jie yra buvę nuo užpuolimo vietos už 90 pėdų, greitai žvilgsniu matę užpuolikus ir atsimena, kad jų tarpe buvė Sacco ir Vanzetti. Apgynimo advokatai laike bylos prirodė su liudininkais, kad užpuolimo metu Sacco ir Vanzetti buvo visai kitose vietose. Bet prieš Sacco buvo paduotas ginklų eksperto pareiškimas, kurį teisėjas suvartojo kaip faktą, kad kulipka, kuri buvo išimta iš Sacco revolverio, tai buvo sukraipytas liudymas, nes tuojuos bylai pasibaigus ginklų ekspertas pareiškė, kad jis niekad netvirtintų, jog toji kulipka buvo iš Sacco revolverio. Šitokio klausimo jam niekas nei nestatė. Klausimas buvęs pastatytas taip: „Ar galima būtų tokią kulipką išsauti iš Sacco revolverio?“ Ekspertas atsakė, kad galima, nes kiekvienas to paties kalibro revolveris galėtų ją išsauti.

„Gynimo advokatai pareikalavo peržiūrėti bylą iš naujo. Reikalavimas buvo paduotas tam pačiam teisėjui, ir jis, žinoma, atrado kaip pridera, kad šitų bylų jis buvęs bešališkas teisėjas, ir todel naujos bylos nereikia.

„Tuo tarpu kalėjime atsirado pasmerkta miriot banditas, portugalas Madeiros, kuris pasisakė, kad jisai su kitais banditais atlikęs tą užpuolimą, del kurio Sacco ir Vanzetti yra kaltinami. Tuomet gynimo advokatai vėl pradėjo reikalauti peržiūrėti bylą iš naujo.

„Teisėjas Thayer atsisakė šitą parodymą priimti ir vėl naujos bylos reikalavimą atmetė. Abu kartu buvo apeliuota į Massachusetts apeliacijų teismą, bet tas abu kartu parėmė teisėją Thayerį, pareiškdamas, kad nauji faktai techniškai yra nesvarbus ir naujos bylos negalima pripažinti. Bylą iš naujo reikėtų peržiūrėti tiktai tuomet, jeigu pirmu kartu ją nagrinėjant būtų apsilenkta su įstatymais.

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

civilizuotos valstybės pasiryžimą nužudyti du nekaltus žmogus? — gali paklausti mane skaitytojas. Nors naujo teismo nebuvo, bet Massachusetts valstijos gubernatorius Fuller ir dviejų stambių universitetų prezidentai peržiūrėjo visą bylos medžiagą ir pareiškė, kad tie du italai turi būti nužudyti. Nejaugi tokie žymūs vyrai šaltu krauju žudytų nekaltus žmones?

„Ištikrųjų sunku tam tikėti, pakol mes nepastatysime prieš save pilno vaizdo tos draugijos, kurioje visa šita tragedija buvo lošiama. Naujoji Anglija turi savo aristokratiją. Pirmųjų pilgrimų ainiai per daugelį metų čia monopolizavo sau administraciją ir profesiją, o ypatingai teises. Tai buvo kulturinga mažuma, keliatas šeimynų, kurios gyvendamos šiuokščioj salyje palaikė tarp savęs taurių ryšių savitarpimiš vadybomis, valdė visas senasias mokyklas ir universitetus. Jie susikūrė čia savitą kultūrą ir saugojo ją nuo svetimos intakos.

Kova prieš ateivius.

Bet štai, aplinkui pradeda kilti miestai, pradeda augti fabrikai, privažiuoja visokių ateivių iš pietų Europos su nauja kalbe, naujais papročiais ir nauja religija. Senoji aristokratija pasijunta pavojuje. Kad apsaugojus savo tradicijas, ji pradeda vartoti aštriusius įstatymus prieš naujus ateivius. Teismai tampa pavertti tvirtovėmis prieš ateivių judėjimą. Ir kaipgi jų galėtumet sulaukyt ateivių agitaciją arba sugniuždinti jų streiką, jeigu teismai ir įstatymai neturėtų aštrių dantų.

„Su tokiais teismais turėjo reikalą ir Sacco su Vanzetti. Pats teisėjas buvo vienas Websteris — tai vardas, kuris yra tampa priuristas su puritany aristokratija. Fuller yra kitas toks vardas. Ir tie, kurie pažįsta šitą pasaulį, tvirtina mums, jog Sacco-Vanzetti byla pasiekė to laipsnio, kur viešai pradėta reikšti nuomonė, jog daug geriau nužudyti du nekaltus žmogus, negu susilpninti pasitikejimą įstatymams. Pagalios, jiedu buvo „radikalai“, gi „radikalai“ yra kalti jau iš pat savo prigimties, o nekalti gali but tiktai prieuolamai.

„Baisus dalykas yra ne tai, me, kad teisėjas suklysta, arba kad jis užsispyręs laikosi savo klaidos. Baisus dalykas yra tai, me, kad visa viešpatuojančioji klasė stovi nedrebėdama ir žiūri ramiai, kaip du nekalti žmonės moka savo gyvybėmis už jo klaidas. Tai patį užkietėjimą, tik da didesnį skalę, viešpatuojančioji kapitalistų klasė rodo kas dieną. Ji toleruoja mažų vaikų darbą, ji leidžia geležies tripykloms laikyti žmones po 12 valandų tų darbų; ji leidžia kasyklų savininkams smardyti ginkluotus garais žmogžudžių ir šaudyti sferkluojančius anglianus. Ji elgiasi taip, kaip kad darbo žmonių ir jų vaikų gyvybė neturėtų jokios vertės.

„Ar galima stebėtis, kad tarp šitokių kasdieninių baisenybių teismas padaro neteisingą nuosprendį? Galima tik stebėtis, kad kapitalistų klasė taip garbina savo teismų bešališkumą. Ištikrųjų gi reikia abejoti, ar visa šita teismų sistema tikrenybėje turi kokio nors kito tikslo, kaip tik ginti turėjų klasę.

„Ar galima stebėtis, kad tarp šitokių kasdieninių baisenybių teismas padaro neteisingą nuosprendį? Galima tik stebėtis, kad kapitalistų klasė taip garbina savo teismų bešališkumą. Ištikrųjų gi reikia abejoti, ar visa šita teismų sistema tikrenybėje turi kokio nors kito tikslo, kaip tik ginti turėjų klasę.

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau tiktai analizę Amerikos advokatų, kurie turėjo prieš save pilnus raportus. Kiek aš matau, tai jų kaltė nebuvo aiškiai įrodyta.

„Bet kaip tuomet išaiškinti

„Kaltai, ar nekalti?

„Ar būtų arogantiška, jeigu mes pasakytume, kad nužudyti žmonės buvo nekalti? Niekas iš mūsų bylos rekordų ištais nėra skaitęs. Kai del manęs, tai aš skaičiau

Kas skaity ir rašo,
Tas duonos neprašo.

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko nevelkita,
To stekas nepelkita.

CHICAGO, ILL.

Išpudžiai iš mano atsilankymo.

Rugpjūčio 16 d. aš su savo šeima, žmona ir sūnum, nuvykome į Chicago, kad pavyšėti pas savo gimines, draugus, susipažinti su tenatinių lietuvių gyvenimu, su didmiesčio natatnybėmis ir tt.

Iš Springfieldo į Chicago nepertoli, tik 185 mylios. Traukiniu pasiekėme didmiesčio 5 val. 30 min. Vaziuojant vasaros laiku per Illinois, labai gražiai atrodė laukai. Visur matosi plačios lygumos ir didelės gražios uokės. Laukai apšėti daugiausia kornais. Kviečiai ir avyžos jau nukirsti ir mašinomis kuliami. Kornų augimas atrodė žymiai suvėluotas.

Atvykus mums į Chicago, ant Union depo jau radome mano žmonos brolių — S. Valentą, mūs belaukiantį. Taip su juomi ir nuvykome į jo namus į naują Chicagoje lietuvių koloniją, vadinamą Marquette Park. Si kolonija dar neseniai įsikurusi, bet jau gana skaitlingai apgyventa. Kur tik eini, vis lietuviai ir lietuvių — tartum būtų naujoji Lietuva. Namai visur gražūs, nauji, mūriniai — ir vis lietuvių savastis. Čia nemažai randasi lietuvių ir profesionalų, ir inteligentų, ir biznierių.

Oras čionai tyras, nėra dumy, nei tokio didelio būdžio, kaip kad didmestyje. Gatvės gražiai ištaisomos, šaligatviai medžiais apdinti. Čia mums teko susipažinti su dr. A. Normantais, — labai malonus ir simpatiški žmonės. Gerb. daktaras aprodė visą Marquette Parko naują lietuvių koloniją ir daug idomų dalykų papasakojo apie visą Chicago.

Teko susieiti ir keli metai atgal gyvenusių Springfielde drg. J. Ruožį, kuris dabar turi savo namą, laiko restaurantą ir daro iš to sau gerą pragyvenimą. Į mainų darbus jis jau niekuomet nemano grįžti. Gerb. Ruožiai pavaišino mus skaniais pietumis ir savo automobilium mums pavėžino po Chicago didmiesčio. Išrodė mums miesto svarbesnes vietas, parkus, bulvarus, muzėjus, naujus priemiesčius ir tt.

Rugpjūčio 20 d. atlankiau „Naujienas“, kur teko pasižvelgti su tuo seniau pažįstamais darbuotojais ir pasipažinti su naujais. Drg. Šmotelis aprodė visą „Naujienų“ įstaigą ir supažindino mane su visu „Naujienų“ štabu. Teko pasikalbėti apie valandą laiko su drg. P. Grigaičiu ir kitais redakcijos štabo nariais, drg. K. Baronu ir drg. K. Augustinavičium.

Drg. P. Grigaitis vis dar atrodo energingas žmogus. Pas jį matosi jėgų ir tvirtos pasiryžimo darbuotis visuomenės dirvoje toliaus.

Visi naujieniečiai yra draugiški ir simpatiški žmonės. Rugpjūčio 21 d. naujienietis drg. K. Baronas atvyko su automobilium ir nusivežė mus į savo namus, iš kur visi su jo šeima nuvažiuojame į „Naujienų“ didžiulį pikniką. Atvykus į pikniko daržą, jau nelengva buvo surasti vieta automobilii pasistatyti. O jau tų žmonių daugybė! Vieni sakė, kad buvo apie 5,000, kiti kad 6,000, bet kas gi ten suskaitys! Geriau sakyti, kad buvo keli tūkstantčiai ir tiek. Pirma syk mums teko matyti lietuvių tiek daug vienoje vietoje. Žmonės buvo visi gražiai apsirebę, tik pulkuojasi, tik vaikščioja. Vieni šoka, kiti susėdę šneka, dainuoja. Niekur negirdėt nei gėnų, nei barnių. Ant pikni-

ko, apart visokių žaislų, buvo įvairių atletikų sportų: sunkumų kilnojimas, imtynės, lankstymas rankomis stori vinių, storių didelių stangų, traukimas virvės ir tt.

Ant pikniko teko susieiti ir keletą pažįstamų. Susiejo me drg. F. Skamaraką su jo šeima, p. Dunduliene, Dr. Margerį ir daug kitų.

Po piknikui dar vienur kitur paviešėjome ir rugpjūčio 23 dieną grįzome namo į Springfieldą.

Iš didžiulės Chicago pasvežėme neblogą išpudį. Daug visokių natatnybių pamatėme. Daug pažįstamų susiejo me, pasikalbėjome apie savo gyvenimo vargus, pasidalinome mintimis su savo idėjos draugais ir tt.

Zinoma susiejo me visokių žmonių. Tie, kurie yra patalpę biznierių arba profesionalais ir praturtėję, tokie džiaugiasi Chicago gyvenimu. Bet sutikome daug ir tokių, ką vis dar tebėra rankpelniais, darbininkais. Šitie labai nusiskundžia, kad šimet bloga su darbais.

Susitikome ir tokių, ką iš šių dienų „blaivybės“ daro sau pragyvenimą. Šitie žmonės sako, kad Chicagoje dabar yra geriausi laikai. „Mėnulio šviesa“ labai atpigus. Už galioną moka tik \$1.25. Vienas sakė, kad į savaitę padaręs gryno pelno \$530. Tik tiek nusiskundė, kad sekmdieniais reikia pavargti. Nes tulos mamos jau nuo 3-4 išryto pradeda reikalauti vaistų. O juk tokiu laiku būna smagiausia salūninkui miegoti.

V. Černauskas.

BROOKLYN, N. Y.

Komunistų vargai.

Neseniai parsibaladojo atgal į Brooklyną visiems gerai žinomas savo juodais darbais Bekampis. Jis atrodė pusėtinai pavargęs, daugiau panašus į driskių. Vietose komunistai neturi kur jį dėti. Mat jo moteris yra menkos sveikatos, tai negali driskiui uždirbti pragyvenimo. Komunistų fondai tušti, o driskiui nori valgyti ir išsigerti. Reikia kas nors daryti.

Ir ot, komunistai sumanė minimą driskių-Bekampį ištirti kriaučiams į delegatus. Bet kaip tą atsiekti? Komunistai nutarė puliti ir apjuodinti dabartinį delegatą Bubnį. Puofmą pradėti nesunku, nes kuomet industrijoje krizis, kuomet pakankamai darbo nėra, kuomet darbininkai risa krizio klausimą ir ieško kaltininkų, tai komunistai, naudodamiesi šio kio situacija, puola delegatą, suversdami ant jo visas kaltes.

Rugpjūčio 24 d. turėjome 54 lokalo susirinkimą, kuriame Buivdydo-Bekampio kompanija pradėjo smarkiai puliti delegatą Bubnį. Tik aciū brolių unijistų susipratimui komunistų atakos likosi atmuštos. Tame pasizymėjo brolis Jonaitis, pasakydamas driskiui-Bekampiui skaudžią teisybę į akis: „Gana, broliu, mulkinti organizuotus darbininkus, gana pardavinėti darbininkų reikalus už dešimtinės ar overkotos!“

Broliui Jonaičiui šiuos žodžius ištarus, mitingė pasiigirdo žvėriškas staugimas. Aš maniau esąs žvėrinčiuje, o ne kriaučių mitingė. Šitaip staugė broliai komunistai, „vienintėliai darbininkų užtarėjai.“ Jie gatavi iš kailio iššiminti, kuomet jų lyderio biaurius darbus kas nors priimena. Neveltui man senas unijistas yra pasakęs: „Komunistų partija — tai išmatų viedras, kuriame sutelpa visokie šaldros.“

J. Vaškeš.

CLEVELAND, OHIO.

Aiboblisto prakalba ir protestas demonstracija dėl Sacco ir Vanzetti žudymo.

Rugpjūčio 20 d. ant Public skvėro kalbėjo aiboblistas George Scarborough. Pirmą kart teko girdėt tokią aiboblisto prakalbą. Jis kalbėjo gana ilgai, bet publika ramiai klausėsi. O ar jį, skaitytajai, išpėsit kokia publika jo prakalbos klausėsi? Ogi didesnę pusę publikos buvo ta, kuri sėdi ant tvorų labai toli, kai kalba politinių partijų kalbėtojai. Bet tas aiboblistas G. Scarborough kalbėdamas sutraukė visus 100 nuošimčių amerikoniškus čiutabakius. Visiems patiko jo kalba, nes buvo faktiškai įrodoma, del ko yra vieniems bloga, o kitiems gera. Jis ragino visus organizuotis į vieną industrialę uniją (I. W. W.). Taip pat kalbėjo apie Sacco ir Vanzetti įkalinimą ir įrodė, kad šimtai tokių yra kalėjimuose. Anot jo: „Kas organizuoja darbininkus į uniją, tą kapitalistai apšaukia anarchistu ir bombų padėjėju. O Sacco ir Vanzetti yra unijų organizatoriai.“

Kuomet aš priėjęs paklausiau jo vardo, tai jis tuoj pasakė. Klausiau iš kur važiuoja, atsakė, kad važiuojas be sustojimo. Užsiminus asmeniškai apie Sacco ir Vanzetti teismą, atsakė sekamai: „Sacco ir Vanzetti jokie protestai neišgelbės. Juos išgelbėtų nuo mirties tik vieni elektros darbininkai, jeigu būtų organizuoti bendrai: neduotų elektros del jų žudymo. Kuomet patys darbininkai prisideda prie to žudymo, tai kapitalistams labai lengva.“ Atsisveikinus dar pridūrė: „Kuomet darbininkai kels protestus darbu, o ne žodžiu, tai tada protestai turės vertę.“

Rugpjūčio 21 d. buvo masinis mitingas. Keli kalbėtojai kalbėjo apie Sacco ir Vanzetti ir liepė protestuoti. Rugpjūčio 22 d. įvyko protesto demonstracija ant Public skvėro. Prasidėjo nuo 12 val. dieną ir tęsėsi iki 12-30 nakties. Buvo visokių kalbėtojų. Dienos laike publikos buvo nedaug, bet vakare buvo labai daug ir ramiai klausėsi prakalbų. Buvo visai ramu, kad mažai kas krutėjo. Tik tuomet publika pradėjo judėti, kuomet policistai atmaršavo ir apsupo publika.

Bet paskiaus ir vėl buvo tyku. Policijos buvo važiuotos, raitos ir pėkšios labai daug. Bet kuomet demonstracija tęsėsi ramiai, tai policija neturėjo ką veikti. Todel ir policija turėjo progos pasiklausti prakalbų.

Kuomet pasirodė daugybė policijos, tai buvo galima spręst, kad Sacco ir Vanzetti bus nužudyti.

Nors demonstracija ėjo ramiai, bet policija ant galo užsimanė krikdyti. Biskį po 12 val., kuomet buvo žinia laikraščiuose, kad Sacco ir Vanzetti nužudyti ir publika nesiskirstė namo, tai važiuotojai policija pradėjo trankytis su motorcyklais, kai „velniai po dangų“ o publika nekrepdama atydos klausėsi prakalbų; paskiaus pradėjo deginti (ant vietos stovėdami) gazoliną ir ruktų publika, kaip kunigai velnius. Bet tas rukymas teko ir policijai, nes ji buvo susimaišius su publika. Net pėstieji policijantai juokėsi iš tų, kurie apžergę motorcyklus degino gazoliną ir ruktų publika. Paskiaus sumažėjo rukymas todel, kad vėjalas pasisuko ant policijos. Mažėjant rukymui pasibaigė

demonstracija 12-30 nakties ir publika ramiai išsiskirstė.

Nors policijos buvo daug, bet ji neturėjo progos prisikabinti. Vieni prižiūrėjo šaligatvius, kad but galima praeiti, kiti klausėsi prakalbų, treti iš tolo garksojo nosis pakabine. O kai atsibodo garkso, tai užsimanė pavidyti publika, kad greičiau bėgtų namo.

Reikia pastebet, kad buvo daug ir bailių. Kada policija atbarskejo, tai tula dalis publikos nuo skvero pasitraukė į vidurį gatvės, o tula dalis žiopsėjo už policijos ir bijojo eiti, kur minia stovi. Daugiausia iš tolo žiopsėjo simta-procentiniai Amerikos zukiiai.

Demonstracija rami ir propagandos žvilgsniu naudinga.

V. J. Z.

WORCESTER, MASS.

„Amerikos Lietuvis“ susitraukė.

„Amerikos Lietuvis“ bepusdamas į fašistų dūdą, taip susitraukė (susisrinkino), kad vos tik galima įžiūrėti. Žmonės kalba, kad Maikio organas nuo sunkaus darbo fašistų naudai gavo sukatas (konsomšingą) ir vargiai bepagis.

„Amerikos Lietuvis“ leidejas, žilagalvis Maikis, atsislojos po medžių šitaip kalba iš savo skaitytuos:

„Mieli broliai ir seserys: —Šiandien jūs gal nemazai nusistebėsite, kad mes turime susirinkti po mažesniu medžiu. Priežastis mūsų susirinkimo po mažesniu medžiu jau senai buvo matoma. Didij mūsų medį šiais pasikultiniais metais užpuolė amaras ir nemažai sužeidė. Partijos pradėjo varyti didžiausią agitaciją priešais „Amerikos Lietuvis“, pramanydamos jį fašistiniu laikraščiu ir tam panašiai!“

Mums, Worcesterio lietuviams, atrodė, kad tas amaras, kuris „pažeidė“ „Amerikos Lietuvis“, yra fašistinis amaras, importuotas iš Lietuvos. Jeigu nuo to amaro Maika neišsigydys, tai greitai laiku neteks nei „mažesnio medžio“.

Worcesterio lietuviui be laikraščio nemano buti. Je organizuoja bendrovę leisti pažangiam laikraščiui, kuris bus pastatytas ant sveikų pamatų.

Worcesterio Lietuvis.

LOWELL, MASS.

Apsisaugokit.

Šioj kolonijoj ant Perry st. gyvena lietuviška mūšai-nierka, kuri netik nieko neįsileidžia į stuba, bet tiesiog užpuola nepažįstamą žmogų ir net muša. Mat, anot žmonių patarles, ant vagies kepurė dega. Taip ir su šita moteris: kaip tik prie jos durų pasirodo nepažįstamas žmogus, tai ji ir puola ant jo su visom keturim, manydama, jog tai blaivybės agentas. Jos žiaurumą ir aš esu patyręs ant savo kailio. Ir tai nepirmutinis toks atsitikimas. Apsisaugokit!

Raulinaitis.

DUQUESNE, PA.

Sudegė lietuvių Aleškevičiaus hotelis.

Nedėlios rytu, 28 d. rugpjūčio, čia kilo gaisras ir nušlavė bloką biznio sekciój. Nuostolių padaryta ant \$250,000. Apie 10 namų visiškai sunaikinta ir 22 šeimos liko be pastogės. Tarp kitų namų sudegė ir lietuvių J. Aleškevičiaus hotelis. Visi hotelio rakandai supleskėjo kartu su namu, vos spėjo drabužius išsinešti. Gaisrą grabinant užsimušė vienas ugnesis.

J. R. kas.

LOUDONVILLE, OHIO.

Sis-tas iš nežinomo kampelio.

Šis miestelis randasi 56 mylių atstume į vakarus nuo Canton, Ohio. Gyventojų jis turi 2100. Apygyventas daugiausia senais ukininkais. Miestelis yra gražios išvaizdos, šaligatviai visur nudo dyti medžiais ir ant Main gatvės, beveik viduryje miestelio, randasi dailius parkas, kuriame prisodyta daug visokių gėlių.

Dirbtuvių čia yra trys. Didžiausia jų yra Fine Auto Bodies Co., kurioje darbam gerai einant dirba apie 100 darbininkų. Pastaruoju laiku šita dirbtuvė paleido didžiumą darbininkų, nes, sakoma, neturinti užsakyimų.

Antra dirbtuvė yra The Ohio Grease Co., kurioj paprastai dirba keli desėtkai darbininkų, bet šiuo laiku ir šioj dirbtuvėj „slekas“. Trečia dirbtuvė The Grand Flour Mill, kurioj dirba irgi keli desėtkai darbininkų.

Lietuvių šiame miestelyje nėra, išskyrus Pasaulio Vergą, kuris nuo 4 d. rugpjūčio pradėjo dirbti ant Pa. R. R. geležinkelio. Prie šio geležkelio darbininkus prima į darbą tik su daktaro palidymu apie gerą sveikatos stovį. Todel silpnėsi ir nesveikesni darbininkai čia darbo gauti negali. Rugpjūčio 19 d. iš 12 darbininkų, kurie buvo pasiūti į Loudonville, Ohio, buvo priimti tik 4, o 8 atmeti del tulų nesveikumo priežasčių. Gal nekurie iš tų atmetusių darbininkų gavo nesveikatą dirbant prie paties geležkelio, o dabar jau jie pavaromai kaip netinkami. Tai taip su darbininkais elgiama si kapitalistinėj tvarkoj.

Pasaulio Vergas.

PLYMOUTH, PA.

Laisvų Kapinių Bendrovės atskaita.

Lietuvių Laisvų Kapinių Bendrovė laikė mėnesinį susirinkimą 28 d. rugpjūčio, 2 val. po pietų, po numeriu 40 Ferry st. Kadangi liepos mėnesyje neįvyko susirinkimas, tai šiame susirinkime išduota valdybos atskaita už 6 mėnesius. Per 6 mėnesius įėjų buvo \$484.75. Nuo 1926 m. izde buvo \$254.62. Viso \$739.37. Išmokėta per 6 mėnesius \$580.48. Liepos 1 d. pas kasierių buvo \$158.89. Prie išmokėjimų priskaityta \$400.00 atiduotos skolos.

Kapinių užžiūrėtojai pranešė, kad kapinės yra švariai užlaikomos, žolė nupiauta, keliai sutaisyti. (Mat šimet laikoma darbininkas ant kapinių). Taipgi pranešta, kad 2 ypatos tapo palaidotos šį mėnesį.

Dabar norėčiau priminti tiems draugams, kurie užsisakė lotus ant išmokėsčio (o tokių yra apie 20), kad baigtumėt mokėti, nes, kaip konstitucija nurodo, po 3 mėnesių turėsite mokėti 6 nuošimti. Taigi pasiskubinkite išmokėti lotus ir gausite dytus. Taipgi ir tie draugai, kurie dar nenuspirkote lotų, o norėtumėt pirkti, tai yra gera proga dabar, nes po naujų metų bus keliama lotų kaina.

Fin. sekr. St. Zukauskas.

DUQUESNE, PA.

Iš užmiršto kampelio.

Iš mūsų miestelio nesimato žinių nei jokiam lietuviškame laikraštyje, tartum kad čia lietuvių visai nebutų. Istikrų gi čia gyvena pusėtinai buvęs lietuvių ir turi samo organizaciją. Kai kurie lietuvių gyvena pasiturint, bet didžiūma, tai skurdžiai darbininkai.

Darbai šiuo tarpu čia eina

Kai Šeimynai Namie Reikia Pinigų

Siųskite juos telegrafu!

JUSŲ motina arba jūsų pati ir vaikai reikalauja jūsų pagalbos. Jūs neprivolat rizikuoti, siūnciant savo pinigus laisčiai, kad jie prapultų. Apart to, gal but jūsų šeima reikalauja pinigų tuojaus.

Saugiausias ir greičiausias kelias siųsti jūsų pinigus namo, kuomet jūs dirbate toli nuo namų, tai per Western Union Money Order'ų Patarnavimą. Tik nueikite į artimiausį Western Union Telegraph ofisą. Per valandą laiko nuo perdavimo pinigų mums, jūsų pinigai bus jūsų šeimynos rankose.

Per mūsų Kabelio Money Order'ų Patarnavimą jūs taip gi galite pasiųsti savo pinigus į savo tėvynę, kur bus išmėkta Amerikos doleriais arba Lietuvos litais.

THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY

šporų bildesys. Atėjo Mikalojus, apsisaitęs husarų uniforma. Jis buvo be kepurės. Trukčiodamas petį ir trindamas rankas, jis atsistojo prieš mus.

„Mikalojus sustojo, pakeitė kojų stovėną ir staiga apsisukė ir nuėjo šalin, nesaikdamas nei žodžio; jo vienas petys vėl ėmė trukčioti, ir jis atsitolino lyg ir šlubuodamas.“

Mstislavskis pradžioje nesuprato, kodėl caras šitaip pasielgė. Išeidamas iš rumų, grafas Bekendorfas jam taitai paaiškino: „Tamsta privalejai nusimti kepurę. Caras norėjo kalbėti su Tamsa,“ — pasakė Bekendorfas. „Atsimink, jeigu Romanovas kada nors sugrįš, tai jis šio momento nepamirs. Tamsta atsidursi jurių dugne.“

Nuo šio momento caras buvo visada po areštu. Jį atsidėję saugojo, jis nepabėgo ir patsai neatkeršijo Mstislavskini už kepurės nenusiėmimą.

BROOKLYNIEČIŲ DOMEI.

Brooklyno LSS. 19 kuopos susirinkimas įvyks 9 d. Rugšėjo, 8 valandą vakare po Nr. 141 Grand st. Todel visi nariai ir nars teiksins neužmiršti atsilankyti ir da naujų draugų atsivesti, kurie norėtų įstoti į kuopą.

Visus kviečia LSS. 19 kuopos organizatorius, P. Tiškevičius.

PAKORĖ 4 METŲ VAIKĄ.

York, Pa. — Dvylikos metų amžiaus juodukas čia pakorė 4 metų amžiaus baltvedį vaiką.

LAIMĖ.

Vienas daugalis karalius liepė sukviesti pas save visus jo valstybės esančius poetus ir išminčius. Sukviestųjų jis užklausė:

—Kur yra laimė?
—Laimė bus ten, kur visuomet bus galima matyti ir jausti tavo, šviesiausio valdone, dieviško veido šypseną, — skubiai atsakė pirmas.
—Išdurkite jam akis — ramiai tarė karalius. — Sekantis...

—Laimė — tai valdžia. Tu, karaliau, esi laimingas! — sušuko antras.

Bet karalius atkrito:
—Vienok aš sergu neišgydoma liga ir nematau laimės. Išplėskite jam nosį! Toliau!
—Buti turtingu — tarė trečias.

Karalius atsakė:
—Aš turtingas, o klausiui kur yra laimė. Ar užteks tau aukso gabalo, didumo sulig tavo galva?

—O karaliau!
—Tu gausi jį. Prižiūrėkite jam ant kaklo aukso tokį gabalą, kurs bus didumo sulig jo kvaila galva ir įmeskite tą ubagą į jūrą. Toliau, — šaukė karalius nekantraudamas:

—Ketvirtas!
Tuomet išliaužė vienas pilvų, skarmalais apsidangęs ir vos spinksančiomis akimis, prasneko:
—O, daugalis valdone! Aš noriu visai nedaug! Aš alkanas! Pasotink mane, — šaukė laimingas ir savo vardą apgarsinsiu visam pasauliui.

—Prižiūrėkite jį — lupas su kandelės tarė karalius. — Ir kuomet jis nuo persivalgymo pradės mirti, — atleikite pasakyti man apie tai.

Po šio atėjo dar du. Vienas — stipruolis su rausvu kumu ir žema kakta. Jis atsidukšęs tarė:

—Laimė yra kurioj.
Antras buvo išbalęs, sudžiuvęs, įkritusiais skruostais poetas. Šis pasakė:

—Laimė yra sveikatoj.
Karalius karčiai nusisypsojo ir tarė:

—Jeigu mano galioj būtų judviejų likimo pakeitimas, tai tikras esu, kad nepraslinkus ir mėnesiui tu, poete, prašytumei dievų, kad šie suteiktų tau įkvėpimą, o tu, stipruolį, svajotumei tik apie Herkulesą (senovės graikų fizinės jėgos dievas, kuris pasak jų, turėjęs labai raumeningą, stiprų ir gražų kūną). Eikite abu iš čia. Kas ten daugiau?

—Mirtingasai valdone! — išdidžiai tarė septintas, kurs buvo pasipuošęs narvųjų žiedais.

—Laimė yra nebuity!
—Nukirskit jam galvą! — tarė šaltai valdonas.

—Karaliau, pasigailėk! — meldė pasmerktasis ir jo veidas pasidarė baltesnis už narcyzo lapelius... Aš norėjau visai ką kitą pasakyti.

Bet karalius numojo ranka ir įsakė:

—Veskit jį... Nukirskit jam galvą. Karalius žodis yra tvirtas kaip uola.

Daug darėjo pas karalių. Vienas iš jų pasakė tik du žodžius:

—Laimė — moterys!
—Gerai, — atsakė karalius — duokit jam šimtą gražiausių mano valstybės moterų ir mergaičių. Bet duokit jam drauge ir taurę su nuodais. O kuomet ateis laikas — pasakykit man: aš ateisiu pažiūrėti į jo lavoną.

O kitas dar šitaip išsitarė:

—Laimė bus tame, jei kiekvienas mano noras išsipildys beregint.

—Ką tu šioj valandoj norėtum? — gudriai nusišypsojęs klausė karalius.

—Aš?

—Taip. Tu.
—Karaliau... labai netikėtai klausimas.

—Užkast jį gyvą į žemę... Ak ir dar vienas išminčius? Na, eikš arčiau... Gal but tu žinai kas yra laimė?

Išminčius, kurs buvo tikrai išmintingas, atsakė:

—Laimė yra laisvos žmogaus minties gražumė.

Karalius antakiai truktelėjo, ir jis piktai sušuko:

—A! Laisva žmogaus mintis! Kas tai yra žmogaus mintis?

Bet išminčius, kurs buvo tikrai išmintingas, tik gailiai nusijuokė ir nieko neatsakė.

Tuomet karalius liepė įmesti jį į požemį, kur buvo didžiausia tamsa ir nesigirdėjo jokio balso nuo žemės paviršiaus. Kuomet po metų laiko atvedė prie karaliaus kalinį, kurs jau buvo apjaukęs, apkurtęs ir vos laikėsi ant kojų, karalius užklausė:

—Ką? Dabar tu laimingas? — išminčius ramiai atsakė:

—Taip, aš laimingas. Sėdėdamas kalėjime aš buvau ir karalius, ir turtuolis, ir išmilyjęs, ir sotus ir alkanas, visa tai teikė man laisva mano mintis.

—Kas yra mintis? — suriko nekantraudamas karalius.

—Žinok, kad už penkių minučių aš tave pakardinsiu ir spausiu į tavo prakeiktą veidą! Tuomet irgi suramins tave tavo mintis?

Išminčius, kurs buvo tikrai išmintingas, vėl ramiai atsakė:

—Durniau! mintis yra nemirtinga.

A. Kuprin.

SKANDALAS DEL SACCO-VANZETTI AUKŲ.

Gynimo organizatorius sako, kad komunistai pavogė \$500,000.

Kas atsitiko su tais \$500,000, kuriuos Amerikos komunistai surinko per 7 metus gynimui Sacco ir Vanzetti?

Sitokį klausimą dabar sukelė Aldino Feliciani, kuris yra suorganizavęs Bostone pirmutinį Sacco-Vanzetti gynimo komitetą. Jis dabar reikalauja komunistų knygo-se revizijos.

„Iš visų šaltinių Amerikos komunistai per septynerius metus yra pridavę mums tik tai \$6,000,“ sako Feliciani. „Mes pareikalavom revizijos.“

Aukų rinkimui komunistai turi įvairių organizacijų. Geriausia žinoma yra „International Labor Defence.“

Apie šią komunistų organizaciją Feliciani sako taip: „Per trejus paskutinius metus International Labor Defence Committee surinko Sacco-Vanzetti gynimui mažiausia \$18,000. Bet Bostono komitetas gavo iš jų vos tik \$4,000.“

Kita komunistų organizacija, kuri rinko Sacco-Vanzetti gynimui aukas, yra „New York Emergency Committee.“ kurią Feliciani taip pat kaltina aukų pasisavinimu. Jis sako:

„Viename masiniame mitinge, kuris įvyko pereinam balandžio mėnesį, Madison Square Garden'e, šitas New York Emergency Komitetas surinko \$7,000. Mums gi jie prisiuntė tik \$300, paaiškindami, kad jie įlindę da į skylę ant \$1,500. Man rodos, kad komunistai rupinasi daugiau savo propaganda, negu Sacco ir Vanzetti gynimu.“

Feliciani teigia sako, kad International Labor Defence sutinkanti savo knygas parodyti. New York Emergency Committee taipgi sutinkanti parodyti, kad renkant aukas daugiau būvę išleista, negu surinkta.

Feliciani sakosi neabejojantis, kad daug pinigų komunistai pasilaikę sau. Jis kaltina komunistų Internacionala, kad tas naudoja Sacco-Vanzetti bylą savo kromeliui reklamuoti. Buvo žinių, sako Feliciani, kad Trečias Internacionolas išsiuntęs iš Maskvos \$1,000 Sacco-Vanzetti bylai, bet gynimo komitetas tų pinigų visai nematęs.

Socialistai taip pat rinko Sacco ir Vanzetti gynimui pinigų, bet jie dirbo labai teisingai, sako Feliciani.

Is viso Sacco-Vanzetti gynimo komitetas Bostone per septynerius metus išleido tarp \$350,000 ir \$360,000. Daugiausia buvo išmokėta advokatui Moore iš Californijos, kuris pirma vedė bylą. Moore paėmė \$147,000. Kitas advokatas, William G. Thompson, už trijų metų darbą gavo \$37,000. Tai buvo dvi didžiausios išlaidos. (Is „Boston American.“)

PASTABOS

V. Paukštys-Svencioniškis viešai paskelbė, jog „Laisvėje“ esą įvesdinta J. Perkuno suvirs keturi šimtai dolerių dar nuo tų metų, kuomet Perkunas gyveno New York'e, ant 14-tos gatvės. V. Paukštys sakosi viešai apie tai pranešė todėl, kad „žmonės pradėjo kalbėti“ apie perkuno pinigus. Paukštys sako, buk Perkunas tuos pinigus laikas dėl jo palaidojimo. Tegul bus ir taip. Bet kodėl Paukštys nepranešė visuomenei, kad jis turi Perkuno pinigų iki tol, kol „žmonės pradėjo kalbėti“?

Jeigu Paukštys slėpė Perkuno pinigus, kol dar Perkunas gyvas ir laukė iki „žmonės pradėjo kalbėti“, tai abejoju ar Paukštys po Perkuno mirties būtų paskelbęs, kad Perkunas paliko pinigų jo palaidojimui. Abejoju štai kodėl: —

Kuomet buvau to garsiojo Agitacijos ir Lietuvos Darbininkų Gelbėjimo Fondo sekretorium, tai tuli žmonės siuntę pinigų į minimą fondą per V. Paukštį. Paukštys laikė tuos pinigus pas save iki tol, kol „žmonės pradėjo kalbėti.“ O kai žmonės pradėjo per daug kalbėti, tai tuomet pranešiau (per „Laisvę“), kad pinigų į fondą nepriimsim. Tada Paukštys pasiskubino grąžinti pinigus tiems, iš kurių aplaikė. O jo plauko draugas K. Steponavičius neturėjo kam besugrąžinti ALDLD. 11-likto Apskričio pinigus, tai „pasiuntė“ į Lietuvą.

Vadinasi, kad ne žmonės, tai tie pinigai pas juos but „supelėję.“

Todėl aš ir manau, kad Perkunui mirus, but mirę ir jo pinigai. Dabar jie liko išgelbėti nuo „mirties“, nes „žmonės pradėjo kalbėti.“

V. J. Zabulionis.

PIRMYN!

Pirmyn, broličiai, prie šviesos! Tamsa točien nunai salin... Paimkim vėliavą Tiesos

Ir ženkim drąsiai sau pirmyn! Salin išblaskę tuos sapnus, Kur spaudžia mūsų krutines, Nedrebekim, nors ant mūsų Likimas aibes vargo mes.

Ateis laikai — nušvis skliautai, Linksmi paukšteliai sudainuos, Raudona vėliava aukštai Liuosybe, Meile plėvėsuos... Po ja varguoliai kils aukštyn, Pakils iš vargo ir kantių.

Draugai! tik ženkime pirmyn — Kovon... del siekių žustantių!

Pr. Svyrunėlis.

LITERATURA IR MOKSLAS.

Apie Įstabius Pasaulio Dalykus ir Reiškinius.

Apie žemės drebėjimus.

Kas tai yra žemės drebėjimas?

Žemės drebėjimas, tai žemės paviršiaus sukrėtimas. Kartais tie sukrėtimai esti tiek smarkūs, kad žmonės ir gyvuliai parvirsta, viskas pradeda siubuoti; tvirtiausios trobos sugriuvia ir subyra. Žmonių ir gyvulių paprastai žūna daug delto, kad griuvancios trobos juos užmuša. Be to, paprastai, kyla gaisras, kuris viską sunaikina, kas dar lieka griuvėsiuose.

Ypatingai baisus yra žemės drebėjimas, jeigu jis ištinka miestus, kur yra daug murinių, didelių namų.

Žemės drebėjimas buvo visuomet. Nėra tokių metų, kad nepasitaikytų vienur ar kitur, stipresnis ar silpnesnis, žemės drebėjimas. Bet stiprus žemės drebėjimas, kurie pridaro didelių nelaimių, pasitaiko ne taip dažnai.

Naujesniais laikais įvyko šie dideli žemės drebėjimai:

1692 m. Sicilijoje (didelė sala viduržemio juroje, priklauso Italijai) sunaikino 54 miestus ir apie 300 kaimų. Užmušė apie 60,000 žmonių.

1755 m. žemės drebėjimas visiskai sunaikino Portugalijos sostinę Lisboną; žuvo apie 40,000 žmonių.

1783 m. pietų Italijoje apnaikino daug miestų ir kaimų, žuvo apie 40,000 žmonių.

1868 m. Peru valstybėje, pietų Amerikoje, sunaikinta kelionika miestų; žuvo apie 100,000 žmonių.

Žemės drebėjimų su mažesniu aukų nuostolių skaičium buvo daug daugiau. Ypatingai dažnai pasitaiko žemės drebėjimai Japonijoje, kur tik per vieną pereiną šimtmetį žuvo nuo šios nelaimės apie pusę milijono žmonių.

Baisiausias žemės drebėjimas ištiko Japonijoje 1923 metų rudenį, kada tapo sunaikinta jos sostinė Tokio ir žuvo arti 200,000 žmonių.

Žemės drebėjimai Europoje pasitaiko tik pietuose, kaip Italijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Pietų Slavijoje ir Graikijoje. Azijoje šita nelaimė pasikartoja daugiausia Japonijoje, Kinijoje ir angli Indijoje. Be to, dar ant salų: Java, Sumatra ir Filipinų.

Amerikoj žemės drebėjimas pasikartoja visu Didžiojo vandenyno pakraščiu; ypatingai vidaus ir pietų Amerikoj.

Kai del žemės drebėjimo priežasčių, tai jos yra įvairios. Svarbiausioji tų priežasčių — tai vulkanų, ugniakalnių veikimas.

Žemės gelmėse yra labai karšta skysta ugninė masė. Ta masė vietomis stovi ramiai, o vietomis laiks nuo laiko, tarsi, verda ir veržiasi viršun. Tos masės judėjimas sudaro vulkanus ir dažniausiai yra priežastimi žemės drebėjimo.

Pastarųjų laikų tyrinėjimai rodo, kad žemės drebėjimų priežastimi yra taipogi žemės paviršiaus susitraukimas. Žemės kamuolys, kurio visas vidurys yra labai karštas, laikui einant, pamažu atšaldamas, kaip ir truputį susitraukia. Nuo to susitraukimo yra pasidarę dideli kalnai.

Kadangi žemės kamuolio ataušimas ir dabar tebesitęsia, tai ir žemės susitraukimas išpalengvo eina. Todėl žemės drebėjimai dažniausiai pasitaiko apie aukštus kalnus, kurie yra, tarytum, pasidariusios nuo žemės susitraukimo raukšlės.

Eifelio Bokštas.

Šis aukščiausias statybos kurinys, iškilęs 300 metrų virš žemės paviršiaus, viršija visus aukščiausius bokštus, kaip Kelno katedros arba Ulmo vienuolymų, beveik dvigubai.

Bokštas buvo pastatytas 1889 metų Paryžiaus pasaulinei parodai. Jį pastatė inžinierius Aleksandras Gustavas Eifelis. Pastatymas kainavo 6,500,000 frankų. Bokštas, kuris susideda iš keturių geležinių stiebų, remiasi ant keturių konkretinių milžiniško didumo stulpų, kurie įleisti 14 metrų į žemę. Bokšto pastatymui suvartota 9 milijonai kilo-

gramų geležies. Jo pamatas tiek išplėstas, kad kiekvienam ketvirtainiui žemės ploto centimetrui tektų pakelti ne daugiau, kaip 3 kilogramus sunkumo.

Pirmoji bokšto didelė ketvirtainiška aikštelė 58 metrų aukštume nuo žemės; kiekvienas jos kraštas turi 65 metrų ilgio. Ant šios aikštelės sutilpsta teatras, restoranas ir kavinė. Į bokšto viršunę veda 1798 laiptai. Tečiau niekam neateina į galvą šiais laiptais keltis į viršų. Šiam reikalui yra įtaisyta keliamaoji mašina, kuri pakelia iki pat bokšto viršunės.

Tenai, po žibintu, įtaisyta stiklinė salė, kurioj tilpsta 800 asmenų. Mažutėse krautuvėlėse ten pardavinėjamos paveiksluotos atvirutės ir kiti įvairūs daiktai atminčiai.

Ten pat yra įtaisyta fizikos, meteorologijos ir astronomijos stotis, ir vėliau buvo įrengta milžiniška radio stotis.

Vėjo spaudimas į bokštą yra nepaprastai stiprus, tečiau bokšto svyravimas į šalis niekada neviršija 15 centimetrų.

Plačiuoju Keliu.

Užgeso jausmai tiesos troškimo, Begrimstant sielai į purvą juoda, Lig šiol kovojus širdis nurimo, Lai pats likimas, ką nori duoda!

Paliovė žvaigždės mane masinę, Nekilsiu erdvėn sparnais svajonių... Einu, kur veda, lig surakinę, Prietariai savo šių laikų žmonės.

Kur man keliauti gaivinti viltį? Čionai taip tuščia, čia šala protas, Siela užmiršta, kas gal pakilti Į tas beribes, senai svajotas?

Eini, kur veda keliai plačiausi, Kur eina minios, skubiai keliauja, Kur žemės laimę už auksą gauna, Parduosi sielą už auksą sauja.

Uosaitis.

Mano Mielas.

Mano mielas, kur šiandieną Spaudžia vargai tave vieną Svetimaj šaly.

Kiek ilgiuosi aš be tavęs, Velyk butum nekeliavęs, Gal žuvai kely?

Nes ta jura ką banguoja, Nors kas verkia, ašaroja, Negailės aukų.

Gal tu marių jau bangose?... O aš vargšė ašarose, Šiandieną plaukiu!

O gal sveikas uliavoji, Geri vyną ir dainuoji?... Mane pamiršai.

Kiek vargų štai šioj dienoje, Nors tėvynėj Lietuvoje, Kentėti turiu.

Jei sparnelius aš turėčiau, Lėkčiau skubiai, kiek galėčiau, Tavęs atlankyti.

Daug žinučių tau atneščiau, Daug nelaimių apsakėčiau, Iš savo vargų.

Bet atskrist' aš negaliu, Nes sparnelių neturiu, Kaip laisvas paukštėlis.

Nors dienos linksmos vasaros, Bet man vargšelei ašaros, Vien plusta iš akių...

Viena aš likus siratėlė, Nėra motinos, tėvelio, Nei tavęs, bernuželi.

Nėra tokio kas priglaustų, Suramintų ir atjaustų, Mane vargdienelę.

Man širdelė tik nurimsta, Kada vakaras sutemsta, Nuo giesmių lakstutės.

Kaip čiulbėti linksmi ima, Taip maloniai suramina, Liudną man širdelę.

L. G. Vargias.

Kalendoriai 1928 Metams

B'zneriai, vėzakymus duokit dabar!

Bostone ir aplinkinėse apylinkėse priimame su pavyzdžiu užsakymus. Pateiktai pilnai padirbtus kalendarius kaip pavyzdžius siunčiame — viena už 25 centus.

1928 m. Lietuviški:

Tinka bižneriams apgyvendinti reikalingi, dovanojami ir jie LAIKAI TINKA siuntimui Lietuvoje. Parduodame: 1 už 25c, arba 12 už \$2.50.

Metropolitan Printing Co.

Jonas Kerdžius, Savininkas
663 E. Fourth Street
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2573-R

10 metų gvarantuotos. Musų kainos žemesnės negu kitų išdirbėjų. Etyketa suteikiam pamokinimus. Reikalavimai katalogo, kurį prisiūciame dykai.

RUATTA SERENELLI & CO.
1011 Blue Island av. Chicago, Ill.

Karo Šmėkla Artinasi.

Tiek Amerikos, tiek Europos laikraščiai diena iš dienos pranašauja, jog netrukus busias karas. Taip buvo užpėnai, taip buvo pėnai ir taip šimet. Vienok šimet gal kiek drąsesnis tas karo šmėklos šešelis pasirodė, o pernėkštis buvo drąsesnis už užpėnykštį.

Pastaruoju laiku buvo įvykusi karinio nusiginklavimo konferencija. Ji baigėsi nepasisekimu. Didžiosios valstybės, matyti, tokias derybas daro tik tam, kad patenkinti visuomenės reikalavimą nusiginkluoti. Visuomenė, kuri daugiausia nukentėjo karo metu ir kurią karas daugiausia įbaugino, yra prieš karą ir stovi už solidarų tautų — valstybių sugyvenimą. Vienok nesnaudžia tos visuomenės kai kurie biznieriškieji gaivalai. Jie vienur kalba prieš karą, kitur, slapta, gundo karan.

Karas visada naudoja išeina prekybos ir pramonės krastams. Prekybininkai, negalėdami ramiai būdu nukonkuruoti savo priešingos valstybės prekybininkus arba pramonininkus ir matydami patį savo žuvimą, stumia visą tautą — valstybę į kovą. Ir šita kova nesibaigs, kol nesibaigs prekybininkų ir pramonininkų su finansininkais luomų kontrolė valstybės apyvartų ir neįvyks visuomenės kontrolė jų darbų ir turtu. Bet tai gali įvykti tik esant socializmo tvarkai.

Jurių nusiginklavimo konferencijoj paaiškėjo, kad eina smarkus apsiginklavimas. Japonai, mažiau kalbėdami, daug karo laivų nuleidžia ir savo laivyną skubiai didina. Jiems neapsileidžia Jungtinės Valstijos. Anglai, matydami ginkluojantis tuodu savo kaimynus, taip pat negali nedidinti labai didelio laivyno ir žiuri, kad jų laivynas nesumažėtų prieš kitas valstybes. Savaimi suprantama, kad francuzai negali per daug toli atsilikti nuo anglų, italai nenori pertoli atsilikti nuo francuzų, o Rusijos bolševikai taip pat galvoja apie vandens karą, todėl ir jie didina karo laivyną.

Oro apsiginklavimas šimtais naujų orlaivių įvairiausio didumo ir greitumo eina sparčiau negu buvo galima tikėtis. Sausumos apsiginklavimas taip pat nemažėja, bet vis didėja, ypač didėja gaminių naujaušios amunicijos.

Smarkiai tarškant kumams amunicijos, garlaivių ir orlaivių dirbtuvėse, kurie yra ruošiami valstybių karių galybei sustiprinti, darosi aišku, kad mes gyvename karo išvakarėse.

Ekonominiai valstybių santykiai taip pat labai įtempti. Praėjus didįjį karą kapitalai suplaukė į Ameriką, ir jos pramonė priaugo didžiausio laipsnio. Gamyba eina ir toliau, bet gaminiams rinkos nebera. Pradėjus gaminti po šiek tiek Europoje, jau prasidėjo didelė konkurencija ir graso Amerikai pavojumi. Bet jos viltis, tai tas kapitalas, kurį ji turi surinkus karo metu. Vienok, ir jis jos negali išgelbėti. Del to Amerikos pirkliai smarkiai piną koją anglų ir kitų tautų pirkliams. Tas veda prie nedraugingumo. Tarpe Anglijos ir Rusijos iš vienos pusės ir tarpe Jungtinių Valstijų ir Japonijos iš kitos pusės santykiai yra labai įtempti. Bile maža kibirkštėlė gali sukurti didžiausį gaisrą.

Karo artėjimą taip pat nemažą nujaučia mažesnės valstybės ir jos tarytum rengia jam dirvą.

Mussolini, nuleisdamas

naują karo laivą, pasakė, kad karas yra visai netoli ir ragino narsiai kovoti karui kilus. Vorosilovas, rusų karo ministeris, po karo laivyno manevrų Baltijos jūroje, pagirdamas už gerą pasirengimą karui, išreiškė pageidavimą naujų karo laivų sustiprinimui laivyno ir pranašavo, kad karas įvyksias 1928 m. arba anksčiau. Londone sudaryta Londono apgynimo komisija pareiškė, kad greitai karui kilus Londonas nėra ganėtinai apsaugotas iš oro ir tam reikalui reikalinga daugybė naujų orlaivių.

Jeigu pridėti visur kazokų subruzdimą, santykių įtempimą ir kažkokį nervingumą, tai mes ir dar drąsiau galėtume tvirtinti, kad esame karo pavojaus išvakarėse.

Busimasis karas savo žiaurumais toli praneš visus buvusius karus. Bus plačiai vartojamos nuodingos dujos, nuo kurių daugiausia kentės beginkliai miesto ir kaimo gyventojai — moterys ir vaikai.

Nuodingos dujos yra sunkesnės už orą. Nuo jų nei urva, nei rusys nepasislėps. Jų mažiausio kiekio užtenka, kad užnuodytų plaučius — užmuštų ar nepagydomai sužeistų žmogų. Nuo jų niekas negalės pasislėpti. Palyginant su jomis, ugnis ir maras yra niekis.

Cheminio karo pabūkiai tobulėja diena diena. Laikraščiai rašo, kad kiekviena valstybė rūpinasi mirties vaistais — nuodingomis dujomis. Dujų gamyba smarkiai suoliais eina priekyn kilus karui.

Todel darbininkai ir valstiečiai padarys didžiausią, kokią tik galima įsivaizdinti, žmonių darbą, jei pašalinis karo pavojus.

Spaudos Laisvė ir "Laisvė".

Kuomet New Yorko "The World" leidėjai atstatė nuo darbo pastabų rašytoją Heywood Brown'ą už rašymą tokių pastabų, kokios to laikraščio leidėjams netinka, tai komunistų "Laisvė" sušuko, kad spaudos laisvės pasibūzija nėra. Bet ką gi bendro šis Brown atstatymas turi su spaudos laisve? Brown buvo samdomas rašėjas — bernas. O jei bernas gspadorius prašalino nuo darbo už nepildymą gspadoriaus įsakymų, tai tame nieko įstabaus nėra. Samdinyš niekad neturėjo pilnos laisvės ir neturės.

Dabar prisiminkim biskį plačiau apie spaudos laisvę.

Pirmiausia man norisi paklausti "Laisvės" redaktorių, kiek jūs duodate laisvės savo laikraštyje? Jūs duodate vietos išreikšti mintį tik tam, kuris rašo taip, kaip jūs norit. O kas nori rašyti prieš jus nusistatymą, tai to raštai randa laisvę gurbė. Pavyzdžiui, 1921 ir 1922 m., kas gavo "Laisvėje" išreikšti mintį organizaciniais klausimais? Jau ne tik prastesniems, eiliniams nariams buvo uždarytos "Laisvės" spalatos, bet joje negalėjo pasakyti savo žodžio Bimba, Bovinas, Jeskevičiūtė, Baltrušaitis, Weiss, Krancevičius, Abekas ir kiti. Kas privertė išleisti "Bolševikų Grupės" lapelius, "Kovą" ir "Darbininkų Tiesą," jei ne ta jūsų cenzūra?

"Laisvės" redaktoriai turėtų gėdą kalbėti apie spaudos laisvę, kuomet pačioj "Laisvėj" viespatauja ne-

laisvė ir diktatura. Kodel "Laisvė" nepasako teisingai savo skaitytojams apie spaudos laisvę? Mat, pasakys teisingai, tai ir save numaskuos.

Šiandien laisvė yra tiems, kurie valdo, antriems, kurie valdytojų klauso.

Jeigu "Laisvė" turi norą kalbėti apie žodžio laisvę, tai pirmiausia pati turi parodyti pavyzdį ir įsileisti bile kokios pažiuos žmonių raštus, žinomą, liečiančius visuomeninius reikalus.

V. J. Zabulionis.

AR BAISU MIRTI?

Mirti niekas nenori. Mirtis yra baisiausias daktas. Del to visoje prigimtyje matome didžiausias pastangas išlaikyti gyvybę, apsiginti nuo gresiančio mirties pavojaus. Gyvybės troškimu yra paremtas visas gyvasis pasaulis. Augalų pasaulyje mes matome tik nesąmoningą siekimą gyvybei išlaikyti. Augalai nuo tikslu tarp savęs gana aršiai kovoja — dėl saulės spindulių, dėl geresnės žemės, dėl drėgmės. Bet augmenija mirties pavojaus nežino, nežino todėl ir mirties baimės.

Gyvulių pasaulyje jau kas kita. Jei gyvuliai protu negali suvokti mirties pavojaus pasekų, tai jie tai nujaucia instinktyviškai. Jie instinktyviškai jaučia ir mirties baimę. Juk ne delko kito laukiniai gyvuliai ir paukščiai šalinasi nuo žmogaus, kaip tik del to, kad pastarasis gali atimti jiems gyvybę. Žinoma, gyvulys ar paukštis nesugeba galvoti apie tiesioginę mirtį iš žmogaus rankų, pavyzdžiui, kad žmogus jį paplūsi, nušaus, ar kaip kitaip nugalabys. Jo instinktas tik jam pasako, kad gyvybė nuo žmogaus pasikėsimo reikia saugoti.

Na, o žmogus? Žmogus juk protingas padaras. Mirties reiškinį jis puikiai supanta. Jis nuolatos mato besiskiriant su šiuo pasauliu tokius pat žmones kaip ir jis. Jis mato, kad štai buvęs gyvas žmogus, palikęs artimųjų, gimines, pažįstamus, visa kas gyvam žmogui brangu, miela, eina į žemę, iš kurios jau niekad nebeįsigrįš. Jis, protingas sutvėrimas, gyvas budamas savo protu matavęs visą pasaulį, laiką, erdvę, gebėjęs pažvelgti į žmonių gyvenimo praeitį, net į ateitį, mirėdai jį patikus, virsta dulkėmis, be jokios vilties vėl kada nors sugrįžti į šį pasaulį, pamatyti kaip gyvens žmonija už šimto, už tūkstantio metų, kaip tuomet atrodys pasaulis. Vaikų tėvas žino, kad del mirties jis turės atsisakyti su savo mylimaisiais vaikais, žino, kad tie vaikai dar gyvens tada, kada jau jo gyvo nebūs.

Todel kai šitaip šaltai ima galvoti žmogus apie mirtį, jį jam atrodo labai baisi.

Pati mirtis, be abejo, yra baisi, bet mirti ar baisu? Ką jaučia toks žmogus, kuris žino, kad štai už kelių dienų, ar kelių valandų jį laukia neišvengiamas mirties pavojus, kad jau jokios vilties išsigelbėti nėra? Ką jis galvoja tas paskutines savo gyvenimo valandas? Šiuo klausimu jau daug mokslininkų yra pasakę įvairių nuomonių, daug raštų prirašyta. Ir beveik visur randame patvirtinimą, kad tie, kurie jau susiduria su neišvengiamos mirties pavojumi, mirti nebijo. Nuo to laiko, kada jau protas apsiranta su mirties neišvengiamumo mintim, jis prie tos pat minties jau nėra linkęs grįžti. Ir štai daugybė stebėjimų rodo, kad paskutinės prieš neišvengiamą mirtį valandos gyvenama palyginti

gana ramiai, atrodo, kad ta daugelyje atsitikimų matyti, kad apie mirtį negalvojama, paprastas susirupinimas kas jos nesibijoma, o priešingai, dieniniai gyvenimo reika-

lėjais, kartais ir visai men- jų mirtin, sužeistųjų, bevil- jų ligonių, sakoma, kad stebėjimais ant pasmerktu- dauguma jų mirti nebijo.

NEPAPRASTOS DOVANOS "KELEIVIO" SKAITYTOJAMS

\$5,000.00 VERTĖS GERŲ KNYGŲ BUS IŠDALYTA
PER RUGSĖJO MĖNESĮ

Pradedant su šia savaitė "Keleivis" skelbia didelį švietimo Vajų. Jis per vieną mėnesį nori išplatinti už \$5,000.00 visokių naudingų knygų. Knygos yra duodamos kaip dovanos už "Keleivio" užrašymą.

Kas užrašys sau "Keleivį" metams ir prisiųs \$2.00 prenumeratos, tas gaus už \$1.00 knygų dovanų. Reikia tik pridėti prie to 15c. persiuntimo lėšoms padengti.

Kas prikals "Keleiviu" naują skaitytoją metams ir prisiųs jo prenumeratą, tas gaus už \$2.00 knygų dovanų. Prie to reikia pridėti 25c. persiuntimo lėšoms padengti.

ŠITAS VAJUS PASIBAIGS RUGSĖJO (SEPT.) 30 d., 1927.

KNYGAS GALIMA PASIRINKTI IŠ ŽEMIAU PADUOTO KATALIOGO:

AR ŽINAI, KAIP LIETUVA EJO PER REVOLIUCIUS UGNĮ?

Ar žinai kaip kunigai rėmė griuvančią caro valdžią, kaip jie paskui norėjo junkerį Urachą pastatyti Lietuvos karaliumi ir kaip Vokietijos revoliucija pagadino jų planus? Ar žinai taipgi, kaip bolševikai buvo užėmę Lietuvą ir kaip lietuviai kariavo su lenkais? Žodžiu — ar žinai, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kokie jos rubežiai?

Jei nežinai, tai perskaityk knygą vardu "Lietuvos Respublikos Istorija." Čia telpa visi faktai apie Lietuvą, pradedant nuo 1905 m. Rusijos revoliucijos ir baigiant šiomis dienomis. Knyga didelio formato, su dideliu spalvuotu žemlapiu, kaina \$1.00; apdaryta \$1.25.

AR ŽINAI, KOKS BUVO DIEVAS PERKUNAS?

Ar žinai, kada ir kaip lietuviai jį garbino, kaip jis išrodė ir kokių stebuklų darė? Ar žinai taipgi kas per dievas buvo Pramzius, kaip jis sunaikino pasaulį ir paskui ant tuščios žemės sutvėrė lietuvių tautą? Ar žinai, kaip atsirado žemaičiai ir kaip jie norėjo menulį nukabinti nuo dangaus?

Jei to viso nežinai, tai perskaityk knygą "Kokius Dievus Žmonės Garbino Senovėj." Čia telpa apie 400 visokių dievų ir visų tikėjimų istorija. Tai ne šventraščių, bet grynas mokslas. Perskaitys šį veikalą, sukirsi kytriausį kunigą. Kaina tik \$1.00; apdaryta \$1.25.

AR NORI GRAŽIŲ DAINŲ IR EILIŲ?

Jei taip, tai išrašyk didelę eilių knygą "Sielos Balsai." Tai yra puikiai iliustruotas veikalas ir gražiausias lietuvių literatūros leidinys. Kaina 75c.; auksuotais apdarais, \$1.00.

AR ŽINAI, DELKO REIKIA GERT IR VALGYT?

Pasakysi, tai kvailas klausimas. Gert ir valgyt reikia del to, kad norisi. Bet kodel norisi? Kodel be valgio žmogaus kūnas sunyksta ir miršta? Tai begalo svarbūs klausimai. Juos labai aiškiai išdėsto D-ras G-mus savo knygojė "Delko Reikia Žmogui Gert ir Valgyt." Išrašyk ją. Labai įdomus ir pamokantis veikalėlis. Kaina 15c.

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Ar tiesa, kad visuotinas tvanas buvo sunaikinęs visą pasaulį? Iš kur emėsi tiek vandens, kad visa žemė apsemūtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus šeimynos galejo atsirasti po tvano juodėdžiai, raudonėdžiai, ir kitų veislių žmonės? Šitie ir šimtai kitų klausimų, į kuriuos negali atsakyti joks kunigas, yra nuosakiai ir aiškiai išdėstyti veikalė "Ar Buvo Visuotinas Tvanas?" Knyga be galo įdomi. Kas žodis — tai faktas; kas sakinyš — tai naujas kunigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžių iki galo. Kaina 25c.

KITOS GEROS KNYGOS:

"Lietuvių Seimynų Istorija." — Jei nori žinoti, kaip senovės lietuviai gyveno, tai perskaityk šią knygą. Iš jos sužinosi, kad mūsų protėviai paties sau vėgdavo. Arba tiesiog per užpuolimą smurtu išplėsdavo mėrginas iš tėvų glėbio. Vyrai tuomet turėdavo po keliatą pačių. Be galo įdomus veikalas. Kaina tik 35c.

"Pajauta" — istorinis romanas apie Lizdeikos dukterį XIV šimtmečio Lietuvoje. Nepaprastai įdomus skaitymas. Knyga didelė, 468 puslapių. Kaina \$1.50.

"Ben-Hur" — istorinis romanas iš Kristaus laikų. Parašė garsus rašytojas Lew Wallace. Veikalas storas, 472 puslapių, dailiai iliustruotas. Kaina \$2.00.

"Patarimai Merginoms ir Moterims" — naudingas ir pamokantis veikalas. Su paveikslais. Kaina \$1.00.

"Byt Detroito Katalikų su Socialistais." — Pirmą kartą katalikai užpuola socialistus 31 d. gruodžio, 1911. Antrą kartą jie užpuola socialistus 31 gruodžio, 1913 m. Šioj knygojė išsiai telpa teismų rekordai ir prirodymai, kokių begėdysčių katalikai dasileidžia kovoj su socialistais. Su paveikslais. Kaina 25c.

"Eilės ir Straipsniai." — Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė mokslinių straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota. Kaina 25c.

"Materialistinės Istorijos Supratimas." — Pamokos iš proletariškosios filozofijos. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulyje įvairiausius nuotikius, tai perskaityk šią knygojė. Kalba la-

bai lengva. Protaujantiems darbininkams veikalėlis nepavduojamas. Kaina 25c.

"Socializmas ir Religija." — Labai įdomi knyga šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardunas. Kaina 10c.

"Svento Antano Stebuklas." — Dviejų veiksmų komedija. Perstatymui reikia 10 aktorių, 8 vyrų ir 2 moterų, lošimas užima apie 2 valandas. Kaina 25c.

"Stabmeldiška Lietuva iš Artimos Praeities." — Knygutės įtalpa susideda iš sekančių dalių: 1) Giria ir moterų vogimas; 2) Lietuvos moterų ir vyriškių šventės; 3) Lietuviai lieka veiniai; 4) Paskutiniai lietuvių dievai. Parašė Z. Aleksa. Kaina 10c.

"Socializmo Teorija." — tai veikalas, kuris trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi visuomenės gyvenimo formos, ir kodel turės but pakeistas kapitalizmas. 25c.

"Tabakas." — kaip jis žmonėms kenkia. Liaukimės rukę! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų parašė K. Stiklelis. Kaina 20c.

"Davatų Gadzinkos" ir kitos linksmos dainos. Apart juokingų "Davatų Gadzinkų" telpa 30 įvairių juokingų dainų, eilių, parodijų, ir tt. Daugelis iš dainų tinka juokingoms deklamacijoms. Šešta pagerinta laida. Kaina 10c.

"Žingsnis Prie Šviesos." — Vieno akto vaizdelis ir monologas "Naslaite." Parašė K. S. Lietuvaitė. Kaina 10c.

"Biblija Satyroje." — Labai įdomi ir juokinga knyga su 379 puikiais paveikslais, perstatančiais įvairius nuotikius nuo prieš sutvėrimo pasaulio iki užgimimo Kristaus. Įgijęs šią knygą niekas nesigailės. 332 pusl. Kaina \$1.00.

"Kaip Tapti Savienytų Valstijų Piliečiu?" — Aiškiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c.

"Kodel Aš Netikiu į Dievą?" — arba Tikejimo Kritika. Knygutė pilna argumentų ir faktų, kurie kaip kirviu kerta visokius burtus ir prietarus. Parašė Iksas. Antra, pataisyta ir padidinta laida. Kaina 20c.

"Monologai ir Deklamacijos." — Šioje knygoje telpa daugybė gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristinės ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikšiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

"Mūsų Padėjimas." — Įdomus pavyzdžiai iš dabartinio darbininkų pajėjimo. Parašė Antonovas. Kaina 10c.

"Nihilistai." — Tragedija trijuose aktuose. Veikalas parodo, kaip studentai nudojo carą Aleksandrą II. Istorinis ir labai įdomus dalykas. Kaina 25c.

"O. S. S." arba Šliubinė Išklmė. Vieno akto farsas, labai juokingas ir geras perstatymui. Parašė Feldman. Vertė J. Uktveris. Kaina 15c.

"Popas ir Velnias" ir toj pačioj knygojė "Adomas ir Jieva." Smagus ir juokingas pasiskaitymas. Kaina 10c.

"Salomėja." Herodienės dukter. Veikalas parodo, kaip Salomėja nuoga sokdama apuko Herodui galvą ir privertė jį nukirsti šv. Jonui galvą. Kaina 25c.

"Amerikoniškos Vestuvės." — Dviejų aktų komedija. Juokinga ir lengva perstatymui. Parašė Iksas. Kaina 10c.

"Amerikos Macchas, arba, kaip katalikų kunigas Hans Schmith papiovė savo apgautą gspadinę. Su paveikslais. 10c.

"Del Pinigų" — 3 aktų drama sulg Tobstojaus. Čia risamas opus klausimas: ar gali žmogus kita žmogų užmušti, ar ne? Nepaprastai drąsi kalba. Kaina 35c.

"Karės Naufakos." — vieno akto drama iš karo laikų. 20c.

"Caras Sibire" — juokingas vaizdelis iš caro gyvenimo, kuomet po revoliucijos jis buvo ištremtas į Sibirą. Kaina 25c.

"Zemaitės Raštai Karo Meta." — Knyga padaryta ant labai gražios popieros ir gražiai iliustruota. Kaina 50c.

Prašome išsirinkti iš augščiau paduoto katalogo patinkamas sau knygas, pažymėti jų vardus ant atskiros popieros, ir kartu su prenumerata prisiųsti žemiau paduotu adresu. Tik prašome neužmiršti pridėti 15 centų persiuntimo lėšoms. (Imant už \$2.00 knygų persiuntimui — 25c.)

"KELEIVIS" 255 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

STATYS SKERDYKLAS IR ŠALDYTUUVUS KLAIPĖDOJE.

Vokietija labai aukštai maitais ir kitokiais varžymais beveik visai uždare savo rinką Lietuvos gaminiams. Tuo tarpu Anglija leidžia ivezti maisto produktus visai be maito. Tačiau mūsų kraštui Anglijos rinka tuo tarpu sunkiai prieinama. Ji yra toliau ir už vandens, o mes neturime tinkamų įrengimų produktams į Angliją gabenti.

Vokietija, turėdama 18 didelių uostų, Klaipėdos uostą prieš karą buvo pritaikiusi tik Nemuno plukdomiems medžiams apdirbti ir išgabenti. Ukio gaminių per Klaipėdos uostą gabenti beveik negalima, nes ten nėra nė tam tikslui įrengtų sandėlių, nė šaldytuvų bei skerdyklų.

Valdžia dabar bando plačiau atidaryti Anglijos rinką Lietuvos ukio produktams.

Tuo tikslu pirmas rūpesnis yra: pritaikinti Klaipėdos uostą žemės ukio gaminių išvežimui. Šiaip šis uostas per pastaruosius kelerius metus jau pusėtinai apsitvarkė. Trūksta jam labiausiai šaldytuvų ir skerdyklų, o taip pat nuosavo prekybos laivyno.

Siomis dienomis finansų ministeris J. Tubelis išvažiavo į Klaipėdą vietoje iširti šaldytuvų ir skerdyklų statybos reikala. Gal buti dar šiais metais, iš sutaupymų valstybės biudžet, bus pradėta ši statyba. Taip pat dar šiais metais vyriausybė stengsis įsigyti bent porą prekybinių jūros laivų, kurie sudarys pradžią Lietuvos prekybos laivynui.

ISEIVYBĖ IŠ LIETUVOS PER PIRMAJĄ 1927 M. PUSMETĮ.

Emigracija iš Lietuvos šiais metais pasiekė nepaprastai skaičius. 1926 metais išduota išeiviams įvairias šalis, o ypač į Pietų Ameriką, 6584 vizos. Atskiromis šaliomis imant, perleistas metais išduota vizų: į Braziliją 2511; antroje eilėje eina Argentina, toliau Kanada, Kuaba, Urugvajus, Meksika, Pietų Afrika ir Palestina. Atsižvelgiant į sunkias gyvenimo ir darbo sąlygas Pietų Amerikoje, toks didelis mūsų išeivių skaičius verčia rimtai susirūpinti mūsų visuomenę, juoba, kad išeivybė nemažėja, bet rodo palankius didėti. Šiais metais išeivybė ėjo tokiu tempu: sausio mėn. išduota 590 vizų 1770 asmenų, vasario mėn. 987 vizos apie 2000 asm., kovo m. 2119 vizų 6300 asmenų, balandžio m. 2084 vizos 6150 asm., birželio mėn. 1463 asm., liepos m. 1066 asm. Iš paduotų skaičių matyti, kad išeivių skaičius iš Lietuvos nuo š. m. pradžios kas mėnuo didėja ir kovo mėn. pasiekė aukščiausio skaičiaus — 6300 žmonių, o nuo kovo mėn. vėl ėmė sparčiai mažėti ir liepos m. teišvyko 1066 asmenis. Rezultate kovos su emigracija uždaryta Kauhe gana stambi emigracijos propagandos ir pagalbos įstaiga Švedų Amerikos Linijos Emigracijos Biuras su jo skyriumi Alytuje, kuriuose daug ryškiau buvo varomos išeivių agitavimo ir išnaudojimo darbas, negu kitose tos rūšies įstaigose. Uždraudimas kalbinti piliečius vykti į užjūrį ir spaudos kova prieš išeivybę į Braziliją pagaliau pagarsėjusi uždarytosios "Alfos" b-vės afera, kur norintiems važiuoti į Braziliją

ir sumokėjusiems pinigų už žadėtus žemės sklypus padarė žmonėms daug nuostolių — visa tai kiek sulaikė žmones nuo masinės išeivybės. Šių metų emigracijoje pirmą vietą išeivių skaičiumi užima Brazilija, į kurią per sausio-liepos mėn. bus išvykę iš Lietuvos apie 15,000 žmonių, toliau eina Kanada, Argentina, Pietų Afrika ir kt. šalys. Į pirmąsias tris šalis keliauja daugiausia lietuvių tautybės žmonės, o į Pietų Afriką ir Palestiną beveik išimtinai vieni žydai. Per 6 mėnesius į Pietų Afriką išvyko 406 asmenis, į Palestiną — 47. Suvaržius šį pavasarį Kanados valdžia įvažiavimą į savo šalį, sumažėjo mūsų piliečių išeivybė į Kanadą, ir toliau vargu būdą ji ten galės paskirti, nes, kaip skelbia paskutinės žinios, Kanados vyriausybė šiais metais yra nusistatčiusi visai neįsileisti darbininkų žemės darbams.

SUIMTI NETIKRŲ DOLERIŲ DIRBĖJAI IR PLATINTOJAI.

Paskutiniu laiku kriminalinė policija buvo gavusi slapto žinių, kad Lietuvoje eina slaptas netikrų dolerių padirbinėjimas ir platinimas, ir kad priešaky šio "darbo" yra kažkoks svetimas šalis. Pasirodė, kad netikrus dolerius padirbinėjo nelegaliai Lietuvon atvykęs latvių pilietis Jonas Zvaigznė. Atvykęs Lietuvon šis "pinigų meisteris" apsigyveno Kirdonių kaime, Pabiržės val., Biržų apskr. Padarius krata pas Zvaigznę surasta visokie peiliukai, pašeiliai, tušas, padidinamieji stiklai, dolerių skaitlinės (pavyzdžiui), kažkokios miltelinės ir kiti įdomūs įrankiai dolerių padirbinėti, gerokai pinigų (litų) gautų už išplatintus netikrus dolerius ir du Lietuvos vidaus pasai svetimaus vardais. Tardomas Zvaigznė iš pradžios gynėsi, bet padarius akystatą su jau prisipažinusiais netikrų dolerių platintojais, kurie netikrus dolerius išplatiniui iš jo buvo gavę, jis kaltu prisipažino ir pareiškė, kad jis šie tikrai yra Jonas Zvaigznė, 30 metų, latvių tautybės ir pilietybės. Lietuvon atvykęs iš Latvijos nelegaliai. 1922 metais buvo pasodintas Latvijoje kalėjimui už devertiravimą iš kariuomenės, už ką buvo nuteistas 4 mėnesiai, kol jam 1925 metais rugpjūčio mėn. 11 d. sumažino bausmę ir jis iš kalėjimo buvo paleistas. 1927 metais slaptai atvyko Lietuvon ir apsigyveno Kilučių kaime pas savo seną pažįstamą — Joną Kvedaravičių. Iš Kvedaravičiaus už tam tikrą atlyginimą gavo jo tėvo Jokubo Kvedaravičiaus vidaus pasą, kuriame pertaisė metus ir priklajavo savo fotografiją. Vėliau dar rado kitą pasą Miko Kvilačio vardu, kurį Zvaigznė perdirdbo tokiu pat būdu kaip ir pirmąjį ir abiem pasais naudojosi. Pas Kvedaravičių Zvaigznė išvyko tik apie savaitę ir persikėlė pas kitą savo pažįstamą Blazarėną ir ten pradėjo padirbinėti dolerius šiuo būdu. Imdavo tikrą vieno dolerio vertės banknotą ir su pagalba aukščiausiai paminėtu įrankiu, perdirdavo skaičių "1" ir "10" ar net "50". Keletą tokių perdirdbų netikrų dolerių banknotų kriminalinė policija susekė, išėmė iš apyvartos ir prijungė prie bylos. Be to išaiškinta, kad Jonas Zvaigznė padirbinėjęs dolerius užsiėmė jau Latvijoje. Nuo 1925 metų iki šių metų gegužės mėnesio

jis išplatino tokių netikrų dolerių apie 300.

Lietuvoje jisai turėjo šiuos bendradarbius: Bronę Ziaugraitę, 30 metų amž., gyv. Šiaulių mieste, Pagyžių gatvė 61 num. ir Jonas Kvedaravičius gyv. Biržų apskr. ir valsč., Kilučių kaime. Visi šie asmenys drauge su Jonu Zvaigzne yra sulaikyti ir padėti kalėjimui.

NESUSIPRATIMAS KAUNO KALĖJIME.

Siomis dienomis Kauno sunkiųjų darbų kalėjime atsitiko tokie rimti juokai: apie 10 val. vak., užmigus vienam kaliniui, draugai sumezgė 2 rankšluosčius ir diržą užrišo su čiuziniu galo ir miegantį su čiuziniu nutempė nuo narų. Nors numestas nesustiprenke, tačiau pasibūdęs iš miego išsigančio ir supykęs nutvėrė peilį ir norėjo rankšluosčius supjaustyti. Bet peilis buvo neastus ir rankšluosčių neėmė. Tada nukentėjęs sumegztus rankšluosčius išmetė pro langą.

12 val. naktį keičiantis sargybai vienas sargybinis rado kieme surištus rankšluosčius ir suprato, kad arba kas pabėgo, arba nori pabėgti. Akimirkoj kalėjime luota pavojaus signalas ir visas kalėjimas sukelta antkojų. Iš lauko pusės apstatyta gausi sargyba, o viduje ridurnaktyje ėjo stropiausias kalinių patikrinimas. Tikrintojai visus kalinius rado saldžiai miegant. Net netekusiems rankšluosčių ir į galvą neatėjo, kad dėl to kilo triukšmas ir eina tikrinimas.

Šis anekdotiškas triukšmas buvo išaiškintas tik apie 11 val. ryto, kai netekę rankšluosčių pradėjo ju įieškoti ir prižiūrėtojus klausinėti. Kalėjimo administracija, pasijutusi per didelio savo būrmo ir atsargumo komiškių apgautą, rankšluosčių savininkus vyr. pusk. Moekevičių ir p. Zuzaną septynioms paroms įmetė karecin.

Žinoma, čia irgi nemikroskopiškas kalėjimo administracijos išsišokimas. Bet nejaugi kas save kaltins?

KUN. KRUPAVIČIAUS GASTROLĖ Į BIRŽUS.

Biržai. Smetonos praminu taku važinėjo III Seimo narys kun. Krupavičius. Jo tikslas, kaip matyti, buvo ataušinti tą įspūdį, kurį padarė Smetona. Į Biržus p. Krupavičius atvyko po dviejų dienų Smetonai išvykus. Krikščionių demokratų sferose, kaip žinoma, Smetoną priėmė gana šaltai, todėl visai suprantama, jog Krupavičius karo valdžia uždraudė Biržuose laikyti mitingą. Negaivės viešai kalbėti, jis, pasimatęs su vietiniais klerikalais, nuvyko į Naradavo dvą pas poną Valiūną, apskrities agronomą, kurs jį parsivežė.

Minėti, pas ką kun. Krupavičius apsilankė svečiuose ar šiaip partijos reikalais, nevertėtų, bet čia yra viena charakteringa smulkmena. Per rautą, kuris buvo suaruštas Smetonai Biržuose, p. Valiūnas išdrožė prakalbą, kurioj primygtinai pabrėžė, jog reikia karaliaus, o darbininkams tiesiog įvesti vergijos laikus, kad darbininkai negalėtų iš dvaro atjoti iš darbo ir tt. Maža to, Valiūnas išpraktavęs visą simpatiją rodė Smetonai ir rautui pasibaigus su kitais valdininkais Smetoną išnešė iš miesto valdybos į automobilį.

Taiči Valiūnas be galo buvo didelis tautininkas, bet po dviejų dienų jis važinėjo kun. Krupavičių ir, reikia spėti, giedojo himnus kademams.

Biržai, anot "Lietuvio," 7 tikybų miestas, bet jie gar-

sus ne tik tuo. Biržai turi žmonių, kurių galvose sutelpa ne viena, bet kelios partijos: sulig reikalu ir pagal vėją!

PARĖJUS NAMO RADO TIK PELENUS.

Norvaisai, šakių aps., Buoblelių valsč. Iš ukininkės Zaliadrasčiūtės kluno prasi-dėjo gaisras ir bematant išsi-plėtė ir apėmė visą ukį. Viskas sudegė, ne tik trobos, bet ir patalinė. Šuo ir vištos taip pat negalėjo išsigelbėti. Liko nesudegę, kas buvo lauke, gyvuliai. Seimininkės nebuvo namie; parėjusi rado vietoj trobų tik pelenus.

VAGYS NEDUODA ŽMONĖMS RAMYBĖS.

Pažvelsiu kaime (Kilių val.) paskutiniu laiku įsime-tė vagių, arba kaip žmonės vadina kriukų kompanija. Vagia kas tik papuola įjems po nago: bulves, lašinius, kirkius, linus, dviračius ir tt. Keli žmonės yra tame blogame darbe įtariami ir net pastebėti bevagiant. Buvo kreiptasi į Kilių policiją, kad ši suteiktų savo pagalbą ir imtusi iš Pažvelsio negeis-tinus paukščius išgaudyti, bet tas viskas eina iki šiol la-bai lėtai ir ne energingai. Reikėtų patiemis vietos gyventojams imtis smarkiau įtariamus vagis pasekti ir su-gavus "išspravdyti" iš Pažvelsio.

NUTEISTAS UŽ PINIGŲ DIRBIMĄ.

Siomis dienomis Panevėžio apygardos teismas nuteisė Vyžonių valsč., Utenos apskrities gyventoją Juozą Zamanską dvejais metais sunkiųjų darbų kalėjimo. Policija padariusi pas Zamanską kratą rado visą dežę nuliėtų netikrų po 2 lit. monetų. Zamanskas prisipažino, kad jis norėjęs nuliėti penkštes monetas, bet jos taip neaiškiai išėjusios, kad jis vėliau jas išstipdines ir nuliėjes po 2 litu.

PRIEŠO KARIUOMENĖJE TARNAVO.

Š. m. sausio mėnesį ties Strelčiškių kaimu, Varėnos valsčiuje į pasienio policiją sulaikė slaptai pereinant demarkacijos liniją asmenį, pasivadinusį Kaziu Bortkevičium.

Jisai, tardomas, nurodė, kad esąs kilęs iš Jonavos valsčiaus, Prapuolynės kaimo, šlektelė, ir 1919 metais nors ir žinojo, kad Lietuva buvo karo padėjime su Lenkija, jis įstojo savanoriu lenkų kariuomenėn, kur tarnavo Vilniaus pėstininkų pulke. Paleistas iš kariuomenės, likęs be darbo, sumanė grįžti Lietuvon.

Bortkevičius buvo perduotas teismui už tarnavimą prieš kariuomenėje.

Siomis dienomis Kauno apygardos teismas Kazį Bortkevičių nuteisė ketveri-ais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

SUŠAUDYTAS LENKŲ ŠNIPAS.

Už šnipinėjimą lenkų nau-dai karo teismo pasmerkėtieji mirti Arlauskas, Greško ir Bieliauskas padavė Smetonai pasigailėjimo prašymus. Arlauskui mirties bausmė pakeista kalėjimu ligi gyvos galvos, Bieliauskui 20 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, o Greško prašymas atmetas, ir teismo sprendimas įvykdy-tas 15 rugpjūčio. Greško jau pirmiau buvo nuteistas mirti už bėgimą iš kariuomenės ir lenkų pusę. Antroji bausmė prezidento malonės aktu jam buvo pakeista kalėjimu vi-

sam amžiui. Bet vėliau jis pateko vėl Lenkijon keičian-tis kalininiais. Dabar suimtas vėl kaip lenkų šnipas neiš-vengė skirtos bausmės.

Be to, Leokadijai Przy-jemskaitėi, taipgi šnipinėju-siai lenkam, teismo skirtieji 4 metai kalėjimo sumažinti iki dviejų metų.

LENKŲ AEROPLANAS TIES KAUNU.

Rugpjūčio 9 d., apie 4 val. po pietų, viršum Kauno pasi-rodė vienas lenkų aeropla-nas. Pastebėję jį mūsų laku-nai staiga pakilo ir pradėjo vyti, bet lenkų aeroplanas suspėjo pasinaudoti tuo mo-mentu, kol kėlėsi mūsų laku-nai ir paspruko. Lenkų orlai-vio pasirodymas ties Kaunu labai sudomino aviatorius.

SUDEGĖ GATVĖJ VEŽIMAS.

Siauliai. Rugpjūčio 9 d. vi-durdienį Pagyžių gatvėje be-važiuojant sudegė pil. Mika-lausko rugių vežimas. Javai sudegė visi, ratai — gerokai apdegę, taip pat ir telefono stulpas, prie kurio degė. Gai-srą užgesino gaisrininkai. Gaisro priežastis — nežino-ma, pats šeimininkas neru-ko; spėjama, arba vaikai pa-degė, arba pro šalį važiuvu-sieji automobiliu metę deg-tuką.

IS IR I
LIETUVĄ
PER BREMENĄ
ant didžiausio Vokietijų laivo
COLUMBUS
arba kitais šios Linijos laivais
TRIS ASTONIAS DIENAS
Pulkius kajutes Trečią Klasią
Tiktai Steituriu
NORTH GERMAN LLOYD
65 State St., Boston, Mass.
arba pas vietos agentus

Zonite
For Cuts and Wounds
Apdelskite nuo užsi-raužimo. Gydykite kiekvieną įpjovimą, žaizdą ar įdrė-kimą su stipriu ir nenon-ongu aptisepiku. Zonite užmuša bakterijas ir pa-gelbėti gyti.

Sint 1857
Eagle Brand išaugino dau-giau sveikų kudių, negu visi kiti kudių maistai.
Borden's EAGLE BRAND
CONDENSED MILK

DIDELIS PASISEKIMAS
Feen-a-mint
The Cheering LAXATIVE

Malonus žugumis, kuris palaiko pilvo reguliarišku-mą. Vaikai myli jį.
15c. ir 25c.

FLIT
UZMUŠA
Kandis, Tarakonius
Blakes, Muses ir
kitus insektus.

Babies Love It
Nuo vieno pilvo ir šarnų nes-magumų, kurie padeda nuo dantų augimo skausmo, padidina ir vaikams sėra.
Mrs. Winslow's SYRUP

Važiuokite į Lietuvą
jūsų tėvynę puikiais laivais pasauli, valdomais ir operuo-jamais Suvenytų Valstijų Val-džios.
Specialė ekskursija, vedama Mr. J. A. Peont, United States Lines atstovo, išplauks laivu S.S. George Washington iš New Yorko spalio 12.
Plaukuokite važmon smagioje draugėje jūsų tautiečių.
Kiti išplaukimai Spaly:
S.S. Leviathan Spalio 1
S.S. Pres. Harding Spalio 5
S.S. Republic Spalio 15
S.S. Pres. Roosevelt Spalio 19
S.S. Leviathan Spalio 22
Klauskite vietos agento pilm informaciją ir kainų, arba rašy-kite pas:
United States Lines
75 State Street, Boston, Mass. 45 Broadway, New York City

LIETUVIAI!
BALTIKO AMERIKOS LINIJA
tai pirmutinė ir vienatinė laivinė bendrovė, kurios laivai pralaužė kelį iš Amerikos New Yorko
TIESIAI Į LIETUVOS KLAIPĖDĄ
siunčiant du laivų pernai, o jau net penkis šimet.
KAINOS LAIVAKORČIŲ Į KLAIPĖDĄ
Trečia klasė \$107.00
Ten ir atgal tiktai \$181.00
Turistinė III klasė \$117.00
Ten ir atgal tiktai \$196.00
Valdžios taksai atskirum.
LAIVŲ IŠPLAUKIMAI
"ESTONIA" 20 Rugšėjo-Sept.
"LITANIA" 11 Spalio-Oct.
"POLONIA" 1 Lapkričio-Nov.
"LITANIA" 22 Lapkričio
KALĖDŲ Laivas "POLONIA" 6 Gruodžio-December
Žiniom kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę:
BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

Dažnai žmogus gyvenimą supranta tik tada, kai jo gyvenimo laivas į uolas sudužta ir tik skeveldros vandeny pluduriuoja.
CUNARD
I LIETUVĄ
(per Angliją)
sumažinta kaina 3 klasės sugraž-tinių laivakorčių
I KAUNĄ IR ATGAL
BERENGARIA ir
MAURETANIA \$211
AQUITANIA \$215
I LIEPOJĄ IR ATGAL ŠLAIS LAIVAI — \$186.
IS BOSTONO
LACONIA Rugšėjo 4
SCYTHIA Rugšėjo 9
AURANIA Rugšėjo 22
I Lietuvą greitai laiku. Išplaukimas kas sėdėda. Keleiviai nepilčiai i-leidžiami be kvotos varžymų. Visi 3 klasės keleiviai turi kambarius. Ne-prilygstamas svarumas. Pukus maistas. Kreipkitės prie vietos agentų ar į
CUNARD LINE
33 State St., BOSTON
203 11 New York
I Kauną ir atgal (Pridėjus S. V. įėjų Takus.)
Del sugrįžimo leidimų ir kitų in-formacijų klauskit pas vietos agentus arba pas:
Hamburg-American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
131 State St., Boston, Mass.

Del švėčių, žaizdų ir kitų skaudulių
BEAR BRAND SALVE (Grobiewskio)
Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.
GROBIEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
"GYDO IR GYDO IR GYDO — bet maloniai"

PERKAME ir PARDUODAME
LIETUVOS PASKOLO ir kitų VALS-TYBŲ BONUS.
Department G.
ZIMMERMANN and FORSHAY
170 Broadway, New York City.

ANTRAS TOMAS ĮDOMIOS KNYGOS
PASaulio ISTORIJA
Siame tome kalbama apie: Budizmo tikybos atsiradimą, Romos imperiją, jos demokratiją ir imperializmą, apie pradžią krikščionybės, Kristų, krikščionių kilmą ir išsiplėti-mą, apie Azijos tautų istoriją (hunu, persų, kinų), apie atsi-radimą Mahometo ir musulmonų tikybos, apie viduramžių krikščionišką pasaulį ir kryžiaus karus, apie garsų kinų-mongolų karo vadą Čingis Chaną ir jo darbus, kaip užkaria-vimas Rusijos. Knyga baigiasi straipsniu "Mongolai ir čigonai."
Knygoje yra daug paveiklų, žemėlapių, piešinių. Išleido Tėvynės Myletojų Draugija. Apdaryta, puslapių 301.
Kaina \$2.25.
KELEIVIS
255 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

4,000 ŽMONIŲ VAIZBOS BUTO PIKNIKE.

Gražūs sportai ir brangios dovanos sutraukė galybę svieto.

Pereitą nedėdienį May narde, netoli Bostono, buvo Lietuvių Vaizbos Buto su-ruoštas piknikas. Svieto pri-sirinko tiek, kiek jokia lietu- vių pramoga Naujojo Angli- joje turbūt da nebūvo mačiusi. Vien tik prie didžiųjų var- tų įvažiuojant į Vose's parką suskaičiuota daugiau kaip tuk- stantis automobilių su 4,000 žmonių. O nemaža publikos prisirinko ir kitais keliais Žiuri žmogus ir nesinori tikė- ti, kad tai būtų lietuvių pik- nikas. Tūkstantis su viršum automobilių, ir ne fordy, bet Packardų, Lincolnų, Stutzų, Cadillacų ir kitokių brangių mašinų. Jei paskaičiuosim tuos vežimus apskritai po \$3,000, tai gausim \$3,000,000! Ne- jaugi mūsų lietuvių Bostono apylinkėse galėtų tris milio- nus išmokėti automobili- liams? Ne, nesinori tikėti. O betgi tai yra faktas, kurį ma- tēm savo akimis!

Malonų įspūdį darė ir pati publika. Visi švariai apsiren- gę, visi linksmomis veidais ir pavyzdinčiai užsilaikę. Kuomet atsimeri žmogus, kad beveik visa šita publika yra suvažiuavusi iš Lietuvos, kur ji kniso žemę ir braidžiojo po purvą, tai stebėtis reikia, kaip greitai mes progresuo- jame.

Piknikas buvo gražus vi- sais žvilgsniais. Visą dieną ėjo visokios lenktynės ir kon- testai. Pasizymėjusiems bu- vo skirstomos brangios do- vanos, kurios taipgi prisidė- jo prie sutraukimo publikos.

Sportai ėjo šitokioj tvar- koj:

50 yardų bėgimas mergaitėms.

- Laimėtojomis išėjo:
1. B. Zukaitė,
 2. A. Ignatavičiūtė,
 3. H. Mikulskitė.

50 yardų bėgimas bernaičiams.

- Laimėjo:
1. F. Vasilius.
 2. Šimukonis.

100 yardų plaukimas vyrams.

1. V. Šidlauskas, kuris lai- mėjo puikią taure.
2. J. Gadis.
3. J. K. Kazlauskas.

50 yardų plaukimas mergaitėms.

1. N. Keblińskiūtė, lai- mėjo puikų paveikslą.
2. Ona Eaton.
3. Stella Eaton.

220 yardų bėgimas vyrams: Aukso medaliai pirmuti- niam ir antram pryzui. Lai- mėtojai išėjo:

1. J. Chenis iš Worcesterio.
2. E. Casper iš So. Bostono.
3. B. Jokunksas iš So. Bostono.

Moterų lenktynės:

1. Jasaitienė iš Worcester.
2. Mikalonienė, S. Boston.

440 yardų bėgimas del taurės:

1. J. Chenis, iš Worcester.
2. A. Sidlauskas, S. Boston
3. J. Casper, S. Boston.

Mylios bėgimas del taurės:

1. J. Grigaitis iš Montellos.
2. A. Mikalauskas ir
3. J. Casper iš So. Bostono.

Storų vyrų lenktynės:

1. Duke Casper, S. Boston.
2. E. Aliukonis.
3. P. Yonkers.

Storų moterų lenktynės:

1. Julia Rainardienė.
2. Zukienė.

75 yardų bėgimas mergaitėms:

Pirmutįnė dovana, puiki taurė.

1. A. Šurauskaitė.

2. M. Keblińskiūtė.
3. P. Urpton.

Pypkorių lenktynės:

1. A. Chaplikas.
2. B. Gudis.

Aukštas šokimas bėgant:

1. E. Casper.
2. A. Čaplikas.

Merginų grožio kontestas:

Šitas kontestas buvo nevi- sai vykusiai tvarkomas. Daug gražių merginų jame visai nedalyvavo. Mat, mer- ginos kuklumas kartais ne- leidžia jai pasisiulyti į kon- testą — ji neturi drąsos pasi- sakyti, kad ji skaito save gražiausia. Todel stoja tiktai tokios, kurios turi daug drą- sos, arba kurios draugai tie- siog stumtė išstumia. Todel kai kas čia galėjo but ir ne- patenkintas, kad nevisos gražios merginos konteste dalyvavo. Bet kaip šitą kėb- lumą apeiti, sunku pasakyti.

Buvo išrinkti 5 bešališki teisėjai, kurie turėjo nuspre- sti, kuri mergina gražiausia. Į teisėjus pateko Mr. T. Kearns iš Raynhamo, Mr. W. Folley iš So. Bostono, p. Veračka iš Brocktono, p. Kazlauskas ir p. Davis iš Cambridge'aus. Jie pripaži- no gražiausia mergina Adele Martinoniūtė iš Dorchesterio.

Tvarkos žiurėjo ir viso- kius sportus vedė šie vaizbie- čiai: d-ras A. Kapocius, d-ras Budreckis, d-ras Gu- mauskas, J. Jaroshas, Char- les White ir S. Kobalinski.

Vaizbos Buto valdyba ta- ria širdingą ačiū visiems sve- čiams už malonų atsilanky- mą, kaip lygiai ir tiems rė- mėjams, kurie aukavo šitam piknikui visokių dovanų.

Adv. Šalnienė liudi po tėvo mirties.

Siomis dienomis Worces- tery mirė senas darbuotojas Puišis, žinomas mūsų advo- katės Šalnienės tėvas. "Ke- leivio" redakcija reiškia gi- liausios užuojautos likusiai jo šeimynai.

Neužmirškite socialistų pikniko.

Vasara jau baigiasi, bet da vienas piknikas bus. Ji rengia South Bostono ir Cambridge'aus socialistų kuopos ateinantį nedėdienį labai gražioj vietoj, prie pat ežero, tarp dailaus miško, kur bus visokių žaislų, muzi- kos ir kitokių dalykų. Šiame "Keleivio" nuslapy telpa at- skiras skelbimas, kuris pa- aiškina ir kaip tenai nuva- žiuoti.

40 žmonių užsinuodijo degtine.

Per šventes Bostone tiek papludo nuodingos degtinės, kad 40 užsinuodijusių žmo- nių policija turėjo nusiųsti į ligonbučius, o apie 300 gir- tuoklių buvo uždarius už gro- tų išspagioti. Kai kurie bu- vo taip užsinuodiję, kad ligon- bučiuose prisiėjo iš- pumpuoti jiems vidurius, ir tai sunku buvo atgaivinti.

Nuo Deer Island pereito nedėdienio naktį pabėgo trys kaliniai. Manoma, kad po tamsiai jie priplaukė prie netoli stovėjusio laivo ir te- nai pavogė valtį.

Parapijos piknikas.

So. Bostono parapijos pik- nikas Darbo Dienoje taipgi gerai pavyko Dedhame. Žmonių galėjo buti apie 1500. Lietuviška orkestra gražino visokius šokus ir ukvatninkai darė visokius "exersizus" ant didelės pie- vos.

Felixas Zaleckas demonst- ravo 7 tubų radio setą.

"Keleivio" koresponden- tas susitiko keletą vietinių kunigų ir turėjo su jais pasi- kalbėjimų. Geriausių fonų turėjo vaikai gaudydami ir rinkdami kendes, kurias pa- sėjo į žolę kunigai.

Korespondentas.

Kas laimėjo dovanas pračiu- siame socialistų piknike.

Socialistų piknike, kuris atsi- buvo 14 d. rugpjūčio, do- vanas laimėjo sekančios ypa- tos: B. Vištėjūnas — pypkę; Jonas Paulis — cigarų bak- są; Marė Vaitkus — saldai- nių dežutę; V. Taurinskiene — paveikslą; Della Vaigaus- kas — spilką; F. Savickas — vieną dolerį.

Del meilės norėjo pasidaryt sau galą.

Pereitą savaitę East Bos- tone senis vardu Rufus Pri- chard susipaustė sau peiliu gerklę ir rankas, norėdamas nusizudyti, nes gyvenimas jam nemielas; jis įsimylėjo į jauną merginą, o ši jo visai nemylė.

Pasikorė Franklin Parke.

Franklin Parke pereitą sa- vaitę buvo rastas pasikoręs ant medžio šakos jaunas vy- ras. Vėliaus paaiškėjo, kad tai tulas M. Tolikovsky, ga- bus muzikos studentas.

Negyvas žmogus tarpduryje.

Ant Shawmut ave. pereitą savaitę buvo rastas tarpdu- ryje negyvas apysenis vyras. Ar jis pats mirė, ar jį kas nu- dėjo, kol kas da nenustatyta.

Skaudi bausmė.

Motormanas vardu E. R. Osborne, užtai kad girtas bu- damas įvažiavo savo gatve- karių į kito gatvėkario užpa- kalį, buvo nuteistas metams kalėjimo ir užsimokėti \$500 pinigais.

HYDE PARKO IR APIE- LINKĖS LIETUVIŲ ATYDAI

Atveskit savo vaikučius į mu- šų barberę, o mes nukirpsime juos pigiau ir gražiau negu kitur.

S. S. BABENSKAS
61 Fairmount Ave.,
Hyde Park, Mass.

Taipgi reikalaujam jaunų mer- ginų barberių, kurios musmano savo amate. Sąlygos pagal sutar- tį.

Reikalavimai

REIKALINGOS MERGINOS

Prie lengvo dirbtuvės darbo. Atsiųskit pas

NORTHERN INDUSTRIAL CHEMICAL COMPANY
11 Elkins St., South Boston.

DARBININKAS

Reikalingas prie darbo grosernėje. Gėstina kad motėty piau mėsą ir ap- tarmat kostumerius. Atsiųskite po- num, 561 Cambridge st., Cambridge, Mass Tel. University 7819-W. (37)

ANT RENDOS

6 ruimai, moderniški įtaisų- mai, savininkas duoda štymo si- lumą, tinka dentistui, daktarui, advokatui ar real estate ofisui. Pirma buvo daktaras.

381 Broadway, So. Boston.

PARDAVIMAI

ANT PARDAVIMO

Gera išdirbtas Bottling (toniko) bi- znis. Kaina labai prieinama. Par- davimo priežastis — gera. Kreipkitės: 18 Batavia st., Boston, arba saukit savininką: Back Bay 0999. (36)

PARSIDUODA

Vienos šeimynos namas su visais įtaisymais, ir du akieriai žemės ir vi- štinyčia, ir naujai užvestas sodnas. Kaina visai žema.

J. GEDMINAS
92 Blackstone st., Boston, Mass.
Tel. Richmond 1944.
Po 4 val. vak galima matyti: (37)
8 Summer ave., Reading, Mass.

SOUTH BOSTONE

PARSIDUODA 3 SEIMYNU NAMAS. Kaina \$2,800. Įnešt \$500, restas kaip renda.

S. A. WILSON (36)
176 Liberty st., Lynn, Mass.
Telefonas: Jackson 1241.

ANT PARDAVIMO

2 NAMAI: 15 kambarių ant 7-tos gatvės; 17 kambarių ant Columbia Rd. Yra elektrika, gazonas, maudynės, piazai, jadas. Adresus galite gauti "Keleivio" ofis.

LSS. 60 IR 71 KUOPŲ

PIKNIKAS

IVYKS NEDĖLIOJE

11 Rugsejo-September

Labai Gražioje Vietoje

Ant JAMES McANA Farmos

LAKE SHORE, EAST LONG POND
NO. EASTON, MASS.

Vieta prie gražaus ežero kranto, vanduo čystas, labai gera maudytis.

Bus įvairiausių žaislų ir lenktynių, taipgi gera muzika. Laimėjusieji lenktynes gaus dovanas.

Visi malonėkite į šį pikniką atsilankyti, nes tai bus paskutinis piknikas šią vasarą.

Kaip nuvažiuot: Nuo Bostono reikia važiuot į Stough- toną. Tenai iš Centro paimt Washington Streetą ir va- žiuot juo iki kapinių. Vienos kapinės bus po kairei tuo- jaus išvažiuavus iš Stoughtono, tai ty nereikia paistyt; bet reikia važiuot apie pusvalandį laiko iki Eastono kapinių, kurios bus po dešinei. Pro pat šitas kapines eina į dešinę kelias, tai tuo keliu reikia pasukt ir važiuot iki galo to streeo, paskui vėl pasisukt į dešinę ir apie už pusės mai- lės bus jau pikniko vieta.

Jeigu tą dieną lytų lietus, tai piknikas bus atidėtas ant 18 rugsejo, toj pat vietoj.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda 4 seimynų namas, 7 ga- razai, yra vietos stora pastatyti. Vi- ta gera, Middleboro, Mass.

Parsiduoda bučernės ir grosernės bi- znis, 3 seimynų namas, 6 karų gara- žas ir 3 arklių banė. Parduoodu delto, kad negaliu viską apžiūrėt. Galėčiau mainyt abidvi vietas ant vienos. Sa- vininkas: (36)

WILLIAM SWEETLOWICH
38 Emmet st., Brockton, Mass.

PARSIDUODA

GROSERNĖ IR BUČERNĖ. Gra- žūs rakandai. Yra lydas, Geri kaimi- nai. Daromas geras bi- znis. Parduo- du, kad mano locname name yra tuščia krautu- vė, o mano namas yra toli nuo šios krautu- vės. Parduo- siu pigiai. Gera proga, kokios pirmiau nebu- vo.

W. BIGGS
397 W. Fourth st., So. Boston, Mass.

Negirdėtas Atsitikimas

NEPAPRASTAS DALYKAS

Siomis dienomis pas mumis pateko ant pardavimo dviejų seimynų medinė stuba su penkiu automobilių garadži- u, City Point, ant East Sixth Street, ne- toli L Street. Keturi kambariai ant pirmo aukšto ir penki ant antro. Mau- dynės, šilts vanduo, elektra, prieša- kiniai piazai. Gera proga žmogui, ku- ris turi vieną arba daugiau automobi- lių arba užsimantis automobilių tai- symu. Randu atneša netoli \$100 į mė- nesį. Kaina \$8,800. Matyk A. J. Kups- tį, savininką.

GUDRIAM ŽMOGUI

Proga papirkti gera trijų seimynų namą visai prieinama kaina, ant 210 Silver streeto, So. Bostone. Yra gazas, elektra, skalbimo vietos, (set-bus) viskas naujai įtasyta. Pirmas mortgi- čius \$2,500 Co-op. Banke. Į mėnesį randos atneša \$57.45. Kaina \$4,200. Susineškite su savininku — A. J. Kups- tį.

NAMAS SO. BOSTONE

Sesų seimynų, dvidešimtis septyni kambariai. Randų atneša \$780 į metus. Kaina \$4,500.

\$4,500.

Medinis sesų seimynų namas ant Silver Street, So. Bostone. Yra gazas, atskiras parduotinės kiekvienai seim- ynei. Randos atneša \$75.00 į mėnesį. Pirmas mortgičius \$3,000.

Laikas Pirkti Anglis ir Malkas.

Neužmirškite, jogei rudens ir žie- mos laikas artimas. Paprastai imant, anglis ir malkas pabrangsta, tadgi ne- atidėliokite, įdubkite savo orderius. Kreipkitės pas:

A. J. KUPSTIS

332 Broadway
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1662-1373.

STERLING ELIXIRAS

Sekmingai prasalina kronišką vidu- rų užkietėjimą, nemalimą, gazus ir galvos gėlimą; pataiso apetitą, buda- voja sveiką kūną ir gražina spėkas. Gaunamas aptekose, arba užsisaktus ir pinigais (\$2.50) prisimtus tiesiog į N. E. CHEMICAL CO. BOSTON, 12, MASS. (-)

LIETUVIS BUDAVOTOJAS IR ARCHITEKTAS

Mes pabudavojame geriausius namus ir pigiai. Taipgi padarav visokius planus, išmėruojų žemę ir etc. Visokiais reikalais kreipki- tės. (-)

TITUS P. GREVIS

395 Broadway, So. Boston
Tel.: So. Boston 2340.

SVARBU JUMS PATIRTI

PIRM NEGU PIRKSITE RAKANDUS

kad The James Ellis Furni- ture Co. So. Bostone yra vi- na iš seniausių krautuvių Bos- tone su didele daugybe pa- tenkintų kostumerių. Šita kompanija gvarantuoja kie- kvieną daiktą, kurį ji par- duoda. Ji yra išsidirbus gerą vardą ir reputaciją tarpe žmonių. Ji gvarantuoja pasi- tenkinimą.

DIDELIS VASARINIS IS- PARDAVIMAS — DABAR PROGRESUOJA. DIDELIS NUMUŠIMAS KAINŲ ANT VISŲ RAKANDŲ.

THE JAMES ELLIS FURNITURE CO.

405 Broadway,
South Boston, Mass.

Jonas Petruskevičius

Laisniuotas Graborius

Laikau Automobilius del Veseli- jų, Krištynų ir šiaip pasivažinė- jimams pigiau negu kitur. (-)

162 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. So. Boston 0304-W.
Res. Tel. So. Boston 0304-R.

PLUNKSNAS, Pukus, Paduskas, Patalus, Kaldras ir visokias lo- ry- jėdmes, parduodam pigiausiai. Kreipkitės ypatingai arba rašykite.

Didžiausias sandė- lis. Gvarantuojam užsiganėdinimą.

Pas mus gausite tikras europiskas plunksnas ir pu- kus.

European Feather Co.

25 Lowell Street, Boston, Mass.

DR. J. MARCUS

LIETUVISKAS GYDOTOJAS

Specialistas kraujų, odos, sek- retų ir chronikisų vyrų ir moterų ligų.

261 Hanover St., Boston, Mass.
Room 7
Tel.: Richmond 0668. (-)
Valandos: Nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėdieniais iki 4 val. po pietų

DR. MARGERIS

Gdytojas ir Chirurgas

Valandos: 10—2; 8—9
Sėkmadieniais: 10—2

3421 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

VISADOS BARGENAI

ANT GELEŽINIŲ DAIKTŲ IR MALIAVŲ PAS

SOUTH END HARDWARE CO.

1095 WASHINGTON ST., BOSTON
NEAR DOVER ST. EL STATION

TAI YRA ILGIAUSIA IR DIDŽIAUSIA GELEŽINIŲ DAIKTŲ IR MALIAVŲ KRAUTUVĖ NAUJOJOJ ANGLIJOJ.

Vietinis Pristatymas Dykai.

Tel. South Boston 3520
Residence University 1463-J.

S. M. Puišiu-Šallina
LIETUVIS MOTERIS
ADVOKATE
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Room 2

Telefonas 31234

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

DR. LANDAU

32 CHAMBERS ST., BOSTON.
Gydo Veneriškas Ligas.
Valandos: — Kasdien nuo 8 iki 10, nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8.
Nedėdieniais nuo 9 iki 12.

Telefonas 5112.

Dr. A. Gorman-Gumauskas

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: Nuo 10—12 diena
Nuo 2—3 po pietų
Nuo 6—8 vakare
Nedėliomis pagal susitarimą.
705 N. Main St. kamp. Broad St.
MONTELO, MASS.

Telefonas So. Boston 2380.

LIETUVIS DENTISTAS

Dr. ST. A. GALVARIŠKI

(GALINIAUSKAS)

Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 5:30 diena. Nuo 7—9 vakare.
Nedėliomis pagal sutarties

414 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

Lietuvis Graborius

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą. Už pilną pagrabą zalima apsieiti su \$80 ir aukš- čiau už didelius, o už vaikus nuo \$20 ir aukščiau. Pigiai ir gra- žiai. Ofiso ir gyvenimo adresas:
820 E. 6-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel.: So. Boston 4486.

SPECIALISTAS NERVŲ IR KRONISKŲ LIGŲ PER SU- VIRŠ 25 METUS VISOS GY- DUOLĖS SPECIALIAI PARU- PINAMOS KIEKVIENAI LI- GALI GYDYMAS ELEKTRA, KAS NORI.</